

wroclaw.pl

Ale cudo!

Jego kwiaty świecą w nocy.
Ten roślinny rarytas, najstarszy
okaz w Polsce, wła-
śnie zakwitł w na-
szym Ogrodzie
Botanicznym.

str. 4

ISSN: 2719-7948

BEZPŁATNY BIULETYN INFORMACYJNY URZĘDU MIEJSKIEGO WROCŁAWIA

NR 31 (192), 7-13.08.2024

WYDRUKOWANO NA PAPIERZE EKOLOGICZNYM

#wKółkoKrećę

str. 10-11

Wskakuj na rower

TOMASZ HOŁOD

Kto najlepiej gotuje w naszym mieście?

Ogłaszamy Międzynarodowy Konkurs Kulinaryny dla Szefów Kuchni „Kulinarne Grand Prix Wrocławia”. Zapowiada się taka walka, że palce lizać!

str. 3

Wrocławska Karta Rodzina Plus

Upoważnia do korzystania ze zniżek przygotowanych przez różne instytucje i firmy dla rodzin z trójką dzieci. Opracował ją wrocławski MOPS.

str. 5

81. Tour de Pologne startuje z Wrocławia

Start nastąpi 12.08 sprzed Hali Stulecia, ale warto tam być też na pikniku 11.08. Do peletonu dołączy tramwaj „Ryszard Szurkowski”.

str. 8 i 19

BĄDŹ NA BIEŻĄCO. ZAWSZE AKTUALNE INFORMACJE NA WWW.WROCLAW.PL

Szanowni Państwo,

Wrocław to 1400 dróg przyjaznych rowerzystom (czyli także te przez parki, nadodrzańskie wały i kontrapasy), ponad 400 km dróg tylko dla rowerzystów i hulajnóg. Do tego rower miejski, który od przyszłego roku obejmie także sąsiednie gminy w ramach aglomeracji.

Nasze miasto miało status stolicy polskiego futbolu, żużla, szczypiorniaka i koszykówki. Teraz czas na rowery. Przed laty Wrocław był kuźnią talentów – wypuszczającą w świat wybitnych kolarzy, że wspomnę Ryszarda Szurkowskiego, Janusza Kierzkowskiego, Jana Brzeźnego czy Henryka Charuckiego, a więc mistrzów świata, medalistów olimpijskich i zwycięzców Wyścigu Pokoju i Tour de Pologne.

Ano właśnie. Tour de Pologne UCI World ruszy już w najbliższy poniedziałek właśnie z Wrocławia. Kolarze, w tym triumfator Tour de France 2022 i 2023 – Duńczyk Jonas Vingegaard (w tym roku drugi na mecie Wielkiej Pętli) i Rafał Majka, wystartują sprzed Hali Stulecia do Karpacza. Pod Iglicą spotkamy się dzień wcześniej. W niedzielę mamy tam wrocławski piknik rowerowy. Potem od godz. 18.30 kibice będą mogli zobaczyć zawodników, wziąć od nich autografy i obejrzeć całą kolumnę, która jedzie w wyścigu. Pojawiają się stoiska rowerowe, food trucki i orzeźwiająca wrocławska kranówka. Finałem dnia będzie dodatkowy pokaz fontanny multimedialnej pt. Cztery Żywioty.

A w poniedziałek wyścig! Start honorowy sprzed Iglicy w południe. Peleton 200 zawodników oraz 80 pojazdów technicznych

uda się w kierunku alei Wielkiej Wyspy, a następnie Armii Krajowej, Ślężną, Wyścigową i Karkonoską w kierunku ul. Czekoladowej, gdzie nastąpi tzw. start ostry, a więc już właściwa rywalizacja.

Wrocław jest znakomitym miastem dla rowerzystów. Zależy mi, by tego miejsca dla jednośladów było jak najwięcej oraz by sieć dróg była zwarta. W tej kadencji będziemy uzupełniać brakujące odcinki. Jednak będziemy robić to tak, by nie zmniejszać przepustowości samochodowej czy korytarzy dla komunikacji zbiorowej. Wszyscy się zmieścimy. I widzimy się w niedzielę i poniedziałek na Tour de Pologne!

Jacek Sutryk
Jacek Sutryk
prezydent Wrocławia

POGODA

CZW. 8.08	PT. 9.08	SOB. 10.08	ND. 11.08	PN. 12.08	WT. 13.08	ŚR. 14.08
26°C	28°C	26°C	28°C	31°C	30°C	31°C

KARTKA Z KALENDARZA

SIERPIEŃ

9 sierpnia 1942

w obozie Auschwitz-Birkenau zamordowana została **Edyta Stein** – filozofka pochodzenia żydowskiego, święta Kościoła katolickiego. Była nauczycielką w gimnazjum przy ul. Poniatowskiego (teraz I LO).

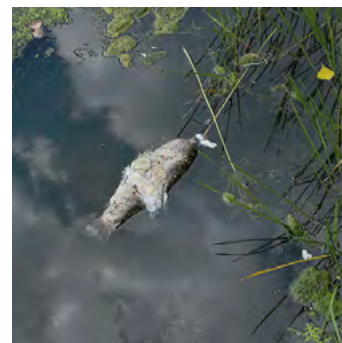
9 sierpnia 1903

urodził się **Wiktor Bross** – współtwórca polskiej kardiologii, szef kliniki Chirurgii AM we Wrocławiu. Wykonał pierwszą w Polsce operację na otwartym sercu (1958) i pierwszy w Polsce przeszczep nerki (1965).

10 sierpnia 1741

wojska pruskie podczas I wojny śląskiej zajęły austriacki do tamtej pory Wrocław. Wojny o Śląsk trwały, ze zmiennym szczęściem, jeszcze ponad 20 lat. Ostatecznie Prusy obroniły swoje zdobycze wojenne.

10 sierpnia 2022

wrocławska prokuratura wszczęła śledztwo w sprawie katastrofy ekologicznej na Odrze. Z raportu NIK wynika, że z rzeki wyłowiono wówczas około 350 ton martwych ryb. Postępowanie trwa.

11 sierpnia 1933

urodził się **Jerzy Grotowski** – reżyser, jeden z największych reformatorów teatru XX w. W 1965 r. otworzył we Wrocławiu Teatr Laboratorium. Obecnie działa tu Instytut im. Grotowskiego, znany w kraju z Teatru na Faktach.

Zapowiada się taka walka, że palce lizać

Staż w szwedzkiej restauracji oznaczonej gwiazdkami Michelin to główna nagroda dla zwycięzcy Międzynarodowego Konkursu Kulinarnego dla Szefów Kuchni Kulinarne Grand Prix Wrocławia. Właśnie rusza przyjmowanie zgłoszeń kucharzy.

Katarzyna Wiązowska

Międzynarodowy Konkurs Kulinarny dla Szefów Kuchni „Kulinarne Grand Prix Wrocławia” jest zwieńczeniem rywalizacji kucharzy działających w stolicy Dolnego Śląska. Jego ideą jest promowanie wyrobów regionalnych w miejscowej kuchni. Mogą wziąć w nim udział szefowie kuchni, pracujący zawodowo w restauracjach i hotelach na terenie Wrocławia.

Szparagi albo pstrąg

Rywalizacja będzie polegała na przygotowaniu jednego dania głównego na bazie co najmniej jednego produktu regionalnego, np. szparagów, sera, kiszunki, pstrąga kłodzkiego, miodu, ślimaków czy dolnośląskiego wina. Wszystkie wybrane składniki muszą obowiązkowo zostać wkomponowane w potrawę.

Wyślij zgłoszenie

Wszyscy chętni szefowie kuchni mogą przesyłać swoje zgłoszenia do 6.09. Powinny się w nim znaleźć informacje na temat uczestnika, jego osiągnięć i restauracji, którą reprezentuje, nazwa i inspiracyjny opis dania konkursowego z wyszczególnionymi składnikami oraz opisem jego wykonania, a także trzy zdjęcia gotowej potrawy.

Zgłoszenia można przesyłać e-mailem: konkurs.kulinarny@um.wroc.pl, pocztą tradycyjną lub osobiście pod adresem: Urząd Miejski Wrocławia, Biuro Rozwoju Gospodarczego, ul. Świdnicka 53, pok. 317, 50-030 Wrocław.

Spośród przesłanych zgłoszeń wyłonionych zostanie trzech szefów kuchni, którzy przejdą do ścisłego finału konkursu, o czym zostaną poinformowani do 23.09.

Wielki finał: degustacja

Finał konkursu odbywać się będzie w restauracjach, w których zatrudnieni są finaliści. Zadaniem każdego z nich będzie przygotowanie 5 porcji zgłoszonego dania konkursowego i podanie członkom komisji konkursowej.

Zasiadą w niej międzynarodowi eksperci kulinarni: Maciej Dobrzyński, Jonas Langerström i Adam Pawłowski. Degustacje w restauracjach – 8.10.

Trofeum z gwiazdkami

Nagrodą główną dla zwycięzcy będzie dwutygodniowy staż w restauracji Etoile w Sztokholmie, wyróżnionej jedną czerwoną i jedną zieloną gwiazdką przewodnika Michelin. Organizatorem konkursu i fundatorem nagród jest gmina Wrocław.

Kulinarne Grand Prix Wrocławia

Do finału przejdzie trzech najlepszych. Mistrza poznamy 8.10.2024

Aktywny rodzic już od października

„Aktywny rodzic” to nowy program, który pomoże rodzicom godzić pracę z opieką nad dziećmi do lat trzech. Ruszy 1 października. Od tej daty opiekunowie będą mogli składać wnioski o jedno z trzech nowych świadczeń (Aktywni rodzice w pracy, Aktywnie w żłobku i Aktywnie w domu). Prawo do wypłaty nie zależy od dochodów rodziny. Przyznawaniem i wypłatą pieniędzy zajmie się Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Szczegóły na stronie wro.news/aktywny-rodzic-zus.

Odra ma ściągać turystów do miasta

Pomosty przy beach barach, więcej wydarzeń sportowych i kulturalnych, rozwój infrastruktury rzecznej, większa koordynacja i współpraca środowiska wrocławskich „wodniaków” – to tylko niektóre postulaty raportu „Odra – turystyczna marka Wrocławia”. Jego przygotowanie zleciła Wrocławska Organizacja Turystyczna, którą tworzy 30 podmiotów publicznych i prywatnych związanych z tą branżą, w tym liczne podmioty gminy Wrocław. Badania, które są podstawą raportu, przeprowadzono w 2023 roku we współpracy z Convention Bureau Wrocław.

Zmiany w programie Ciepłe Mieszkanie

Wrocław apelował o zmiany w rządowym programie „Ciepłe Mieszkanie”. Wykluczał on najemców komunalnych i właścicieli mieszkań w budynkach, dla których istniała techniczna możliwość przyłączenia do sieci ciepłowniczej. Postulaty zostały wysłuchane.

Paulina Falkiewicz

Na początku 2023 r. Wrocław dołączył do rządowego programu „Ciepłe Mieszkanie”. Umożliwia on finansowe wsparcie w wymianie pieca właścicielom mieszkań w budynkach wielorodzinnych, ale wyklucza samorządy jako właścicieli lokali, a także najemców lokali komunalnych i osoby najmniej zarabiające. Teraz, czyli

w drugiej edycji programu, ma się to zmienić. Pomógł wspólny apel władz Wrocławia z poparciem Unii Metropolii Miast Polskich, który trafił w ubiegłym roku do premiera.

41 tys. zł
maks. kwota dotacji
w programie Ciepłe
Mieszkanie dla właścicieli
lokali i najemców w
budynkach wielorodzinnych

– Ten program zmienia się w bardzo istotny sposób. Od teraz będą mogli z niego skorzystać także

najemcy lokali mieszkalnych oraz małe wspólnoty mieszkaniowe o liczbie lokali od 3 do 7. Bardzo

ważna jest dla nas zmiana progu dochodowego i samej kwoty dotacji, co w łatwiejszy sposób pozwala mieszkańcom uzyskać te środki – mówi Małgorzata Demianowicz, dyrektorka Wydziału Środowiska Urzędu Miejskiego Wrocławia.

Maksymalna kwota dotacji w programie „Ciepłe Mieszkanie” dla właścicieli lokali i najemców w budynkach wielorodzinnych to 41 tys. zł, dla wspólnot mieszkaniowych – 375 tys. zł. Całkowity budżet programu to miliard złotych. Rządowe programy „Ciepłe Mieszkanie” – dla budynków wielorodzinnych

i „Czyste Powietrze”, dla właścicieli domów jednorodzinnych można łączyć z miejskim programem dotacyjnym KAWKA plus.

Łączna suma dofinansowania, łącząc programy, może wynieść nawet 50 tys. zł. We wrocławskim Wydziale Środowiska przy ul. Hubskiej mieszkańcy mogą uzyskać informację i złożyć wnioski do wszystkich trzech programów.

➤ **Szczegółowe informacje na temat programu dostępne są na stronie wro.news/ciepłe-mieszkanie – druga-edycja**

Nowoczesna karetka dla Centrum Pediatrii

Zespół Oddziału Anestezjologii i Intensywnej Terapii Noworodków i Dzieci w Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego im. Gromkowskiego przy ul. Koszarowej otrzymał nową karetkę neonatologiczną. To już trzecia tego typu karetka na Dolnym Śląsku. Przeznaczona jest do ratowania życia najmłodszych pacjentów. Jej wyposażenie jest kompatybilne z urządzeniami dostępnymi na oddziale, co ułatwia pracę i eliminuje potrzebę dodatkowych zakupów. Koszt zakupu karetki wraz z wyposażeniem wyniósł prawie 1,2 mln zł. Pojazd został sfinansowany dzięki wsparciu Urzędu Miejskiego Wrocławia.

Mówią, że CAL przy Widnej wydeptali jak ścieżkę

W działającym tu klubie kultury już wcześniej sporo się działo. Najstarsza mieszkanka tańcząca zumbę ma 92 lata, a najmłodsza prowadząca grupę konwersacyjną z angielskiego – 14 lat. Teraz spełniło się oczekiwanie wielu mieszkańców – w spółdzielczym lokum przy ul. Widnej 17 działa Centrum Aktywności Lokalnej.

Redakcja

Zanim powstanie chodnik – mieszkańcy sami wydeptują ścieżkę. Dokładnie tak samo było z CAL-em przy ul. Widnej 17, które mieszkańcy też sobie „wydeptali.” Już w 2009 roku przychodzili do biura administracji Osiedla III Huby SM Mieszkańców Wrocław-Południe i zgłaszali zapotrzebowanie na zajęcia. Wtedy spółdzielnia przekształciła część swojego biura w osiedlowy klub kultury. Nawiązała współpracę ze Stowarzyszeniem Razem Bezpiecznie, a od 2012 roku z Fundacją Dla Dobrych Dzieł.

22. i pierwszy jednocześnie

W 2017 opiekę nad klubem objęła Fundacja Myślę Czuję Jestem z prezeską Teresą Malik. Po kilku latach organizowania zajęć w ramach spółdzielczego klubu kultury, udało się przy Widnej 17 uruchomić, współfinansowane przez gminę Wrocław, 22. Centrum Aktywności Lokalnej we Wrocławiu – pierwszy działający w lokalu spółdzielni.

Regiony do plecaka pamięci

Z otwarcia CAL-u szczególnie cieszą się mieszkańcy związani

31.07.2024, otwarcie CAL-u na Hubach, ul. Widna 17: [www.FB.com/calnahubach](https://www.facebook.com/calnahubach)

z dotychczasowym klubem kultury. – Pani Teresa Malik rozumie ludzi i wie, czego im potrzeba – mówi Jadwiga Waran, 78-letnia mieszkanka, która od lat uczestniczy w zajęciach przy Widnej 17. – Tutaj każdy czuje się ważny i doceniony – dodaje. Pani Jadwiga, od kiedy zaczęła zaglądać na Widną, nie wie, co nada-

ją w telewizji. Kupiła sobie za to mały plecak, z którym chodzi na zajęcia i który przypomina jej, że ma trzymać plecy prosto – dowiedziała się tego podczas spacerów tematycznych połączonych z treningiem pamięci. – Właśnie odrobiłam zadanie domowe z treningu – zapamiętałam wszystkie regiony Włoch – mówi z dumą

pani Jadwiga. Krystyna Karwowska, seniorka z ul. Wieczystej: – To duży komfort, że dosłownie parę kroków od domu jest miejsce, w którym można spotkać się z innymi, wziąć udział w ciekawych zajęciach, poćwiczyć. Nie ma barier wiekowych. U nas na zumbie po-

jawiła się nawet 92-latką. Wiele osób z naszego pokolenia nigdy wcześniej nie miało możliwości udziału w takich zajęciach. Sąsiadkę, która mało wychodziła z domu, udało mi się namówić na nordic walking – cieszy się.

Angielski dla wszystkich

CAL jest także miejscem dla młodszych. Malwina Nosek ma 14 lat i w klubie przy Widnej prowadzi – na zmianę ze swoją mamą – zajęcia z angielskiego. Przez 5 lat chodziła do szkoły w Anglii i język opanowała na tyle dobrze, że teraz może dzielić się tą umiejętnością z innymi. Grupa początkowo miała być młodzieżowa, ale zgłosiły się osoby w różnym wieku. – Dla mnie jest to nowe i ciekawe doświadczenie – mówi Malwina. – W czasie zajęć głównie rozmawiamy, ale też jest trochę teorii. Mama Malwiny – Agnieszka – cieszy się, że jej córka nie traci kontaktu z językiem, ale też, że ma możliwość odnalezienia się w wielopokoleniowym środowisku.

Malwina Nosek

Śpiące drzewo z Azji przebudziło się w kaktusiarni

IRENA DERENOWSKA

Kwiaty albicji jedwabistej nie mają płatków, lecz przypominają pędzle

Piękna, delikatna i... świecąca w ciemności – to właśnie albicja, którą można podziwiać w Ogrodzie Botanicznym Uniwersytetu Wrocławskiego. To najstarszy zasadzony gatunek tej rośliny w Polsce. Ma specyficzne kwiaty, których słodki zapach przypomina magnolie.

Paulina Falkiewicz

W nowej kaktusiarni Ogrodu Botanicznego UWr zakwitła albicja jedwabista, nazywana również drzewem jedwabnym. Informacja o tym zdarzeniu przetoczyła się przez cały kraj przez różne serwisy.

Należy do rodziny bobowatych (Fabaceae). Jej delikatnie różowe kwiaty przypominają pędzle, nie mają płatków.

– W naturze rośnie w południowej i wschodniej Azji – informuje Wojciech Basiński, inspektor Ogrodu Botanicznego Uniwersytetu Wrocławskiego. Dodaje, że

ozdobą krzewu są wachlarzowate, zwiewne liście, które zamykają się w nocy i podczas deszczu, przez co w Japonii albicja nazywana jest „śpiącym drzewem”, oraz niezwykle efektowne, słodko pachnące kwiatostany.

– Kwiaty przypominające delikatnie różowe pędzle nie mają płatków, tylko składają się z samych długich na ok. 5 cm pręcików, które świecą w nocy – opowiada inspektor.

Okazuje się, że drzewko można hodować w domu. Sadzonkę dostaniemy w specjalistycznych punktach ogrodnich w formie nasiona albo sadzonki w donicz-

ce. Do gruntu można przesadzić roślinę po trzech latach, bo wtedy ma już odpowiednią odporność. Ale i tak rośnie jedynie na stanowisku nasłonecznionym, ciepłym i takim, gdzie nie dokucza jej wiatr.

– Choć jest piękną rośliną, to niestety jest gatunkiem inwazyjnym w Stanach Zjednoczonych i Japonii – zaznacza Wojciech Basiński.

Ogród Botaniczny UWr przy ul. Sienkiewicza 23 we Wrocławiu otwarty jest codziennie, w godz. 9–19 (do końca sierpnia). Bilety jednorazowe: normalny – 30 zł, ulgowy – 20 zł.

Macie trójkę dzieci? Załóżcie Kartę Rodziny Plus

Już 19 lat ma pierwszy w Polsce program wsparcia dla rodzin wielodzietnych, który powstał we Wrocławiu. A jego uczestnicy za okazaniem Karty Rodzina Plus mogą korzystać z wielu zniżek, udogodnień i bezpłatnych wejść.

Paulina Czarnota

Dwa tygodnie temu na emeryturę przeszła Wiesława Gdeczyk, która pracowała we wrocławskim Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej, i to właśnie ona wpadła na pomysł, by odczarować stereotyp rodziny wielodzietnej, kojarzonej z biedą i trudnymi warunkami.

Pozytywny wizerunek

– W 2005 r. dzięki jej zaangażowaniu powstał we Wrocławiu Program Pomocy dla Rodzin Wielodzietnych Dwa plus trzy i jeszcze więcej. Wprowadzono wtedy określenie Rodzina Plus, by wielodzietność kojarzyła się pozytywnie – podkreśla Anna Powietrzyńska z MOPS-u.

Anna Powietrzyńska z wrocławskiego MOPS-u zachęca do dołączenia do programu, zarówno rodziny, jak i firmy

Powstała też Karta Rodzina Plus, a co ciekawe rysunek widniejący na niej zaprojektowały dzieci, które wzięły udział w konkursie.

Do programu mogą dołączyć rodzice mający na utrzymaniu trójkę bądź więcej dzieci do 18 lat lub 25 lat (uczące się). Zasada jest taka, że rodziny mają mieszkać wspólnie we Wrocławiu lub rozliczać podatek od osób fizycznych w urzędzie skarbowym właściwym ze względu na miejsce zamieszkania na terenie Wrocławia (z wyłączeniem I Urzędu Skarbowego przy ul. Klimasa 4).

Program adresowany jest też do samotnych rodziców/opiekunów prawnych, rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka. A także obywateli Ukrainy. Aktualnie uczestniczy w nim blisko 9 tys. rodzin, czyli prawie 54 tys. osób.

Jakie korzyści?

Karta Rodzina Plus dla beneficjentów Programu Pomocy dla

Rodzin Wielodzietnych Dwa plus trzy i jeszcze więcej upoważnia do korzystania z ulg i zniżek przygotowanych przez rozmaite instytucje oraz prywatne firmy. Jedną z przygotowanych ofert są bezpłatne przejazdy pojazdami wrocławskiej komunikacji miejskiej. Rodzice i opiekunowie mogą podróżować za darmo w weekendy i święta, a dzieci i młodzież (w tym studenci) we wszystkie dni tygodnia.

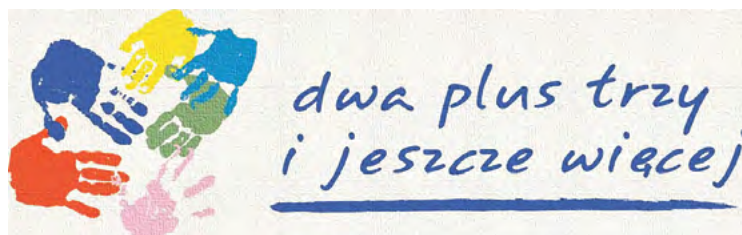
Zniżki oferują także muzea, teatry, galerie, baseny, zoo, centra medyczne i wiele innych.

Gdzie zapisy?

Jeśli chcesz zostać uczestnikiem programu, przyjdź do Biura Obsługi Klienta (parter), ul. Namysłowska 8 (Centrum Biznesu GRAFIT): od poniedziałku do środy i w piątek w godz. 8–15, a w czwartek w godz. 8–16.30. Kontakt tel.: 71 78 23 595 lub 71 78 23 594, e-mail: dzsw@mops.wroclaw.pl.

Uwaga! Wrocławska Karta Rodzina Plus to inny program niż Karta Dużej Rodziny (ta druga jest ogólnopolska, działa od 2014 r.). Można korzystać z obu, bo mają różne oferty.

➤ **Pełna oferta zniżek na WKRPplus:** wro.news/oferta-dwa-plus-trzy-i-wiecej

Powstało centrum leczenia nowotworów skóry

Już co trzeci rozpoznawany w Polsce nowotwór złośliwy to rak skóry. To spore wyzwanie, któremu ma sprostać Uniwersyteckie Centrum Dermatologii Ogólnej i Onkologicznej – nowo utworzona jednostka w strukturach Uniwersyteckiego Szpitala Klinicznego i Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu.

Paulina Falkiewicz

Eksperci alarmują, że na złośliwe nowotwory skóry chorują coraz młodsze osoby, wzrost liczby zachorowań w ciągu dekady to ponad 100 proc. Dlatego w USK przy ul. Borowskiej we Wrocławiu powstało centrum dermatologii onkologicznej.

– Już dziś nasi dermatolodzy mają możliwość leczenia laserowego, wykorzystania krioterapii czy terapii fotodynamicznej. Utworzenie centrum, doskonalenie kadr i kolejne inwestycje w bazę sprzętową, również tę uwzględniającą wykorzystanie algorytmów sztucznej inteligencji, zapewnią pacjentom

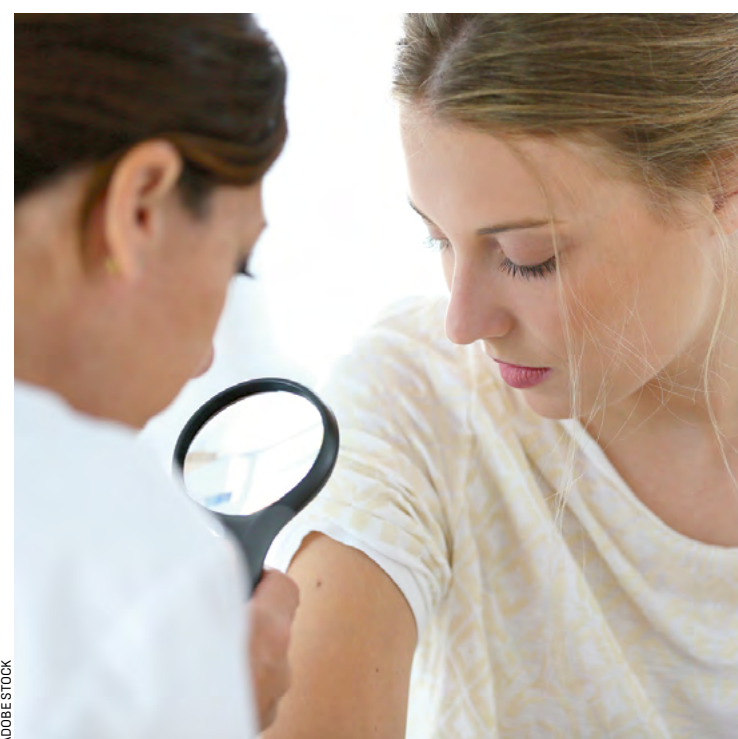
możliwość diagnostyki i leczenia w jednym z wiodących ośrodków w regionie – mówi dr n. med. Marcin Drozd, dyrektor Uniwersyteckiego Szpitala Klinicznego we Wrocławiu.

Powstanie centrum w ośrodku wielospecjalistycznym, jakim jest USK we Wrocławiu, daje także możliwość współpracy pomiędzy specjalistami m.in. chirurgii, chirurgii plastycznej, alergologii, reumatologii czy hematologii.

Poza dorosłymi pacjentami Uniwersyteckie Centrum Dermatologii Ogólnej i Onkologicznej leczy także dzieci. Rozwój tego obszaru jest szczególnie ważny, ponieważ

potrzeby są ogromne. – Na terenie Dolnego Śląska i dwóch sąsiednich województw funkcjonują tylko dwa publiczne szpitale z opieką stacjonarną dla najmłodszych pacjentów z problemami dermatologicznymi. W skali roku w naszym ośrodku to około 500 hospitalizacji oraz dodatkowo 1500 konsultacji w poradni dermatologicznej – wyjaśnia dr hab. Alina Jankowska-Konsur, kierownik UCDOiO.

Uniwersytecki ośrodek to także miejsce, gdzie będą prowadzone badania naukowe dotyczące procesów starzenia się skóry, nowych preparatów stosowanych w kosmetyce oraz nowe zajęcia dydaktyczne.

Na nowotwory skóry chorują coraz częściej młodsze osoby

Filmowcy przejmują ulice w centrum

Kręcenie filmu „Podolsky Breslau 1936” spowoduje utrudnienia na pl. Uniwersyteckim i na Przedmieściu Oławskim. W poniedziałek 12 sierpnia na pl. Uniwersyteckim ruch pieszy, rowerowy i turystyczny będzie sterowany ręcznie przez cały dzień. Utrudnienia pojawiają się również na moście Grunwaldzkim, ale dopiero nocą – między 24 a 4 rano. Od poniedziałku do środy 12-14 sierpnia będzie problem z parkowaniem na Mierniczej i Łukasieńskiego.

920 dojedziemy do Trestna i Blizanowic

Autobus 920 ponownie obsługuje mieszkańców gminy Siechnice. Zatrzymuje się na przystankach w Trestnie i Blizanowicach: Trestno – Świetlica, Trestno – Kościół, Trestno (pętla), Blizanowice.

ZDiUM poprawia ulice

Między 7 a 14 sierpnia drogowcy poprawiających stan ulic będziemy mogli napotkać w następujących miejscach: Armii Krajowej, Białostocka, Braniborska, Byczyńska, Chrzanowskiego, Grabiszyńska, Graniczna, Inowrocławska, Kozia, Kwiatkowskiego, Łukowska, Melisowa, Międzyzdrojska, Młynarska, Paprotna, Pochyła, Powstańców Śląskich, Sądowa, Starodworska.

Ulica Pułaskiego czeka na projekt

Miasto wybrało firmę, która w ciągu najbliższych 12 miesięcy zaprojektuje remont ul. Pułaskiego na odcinku między Kościuszki a Małachowskiego. Do wymiany są podziemne instalacje, m.in. XIX-wieczne rury kanalizacyjne i wiele kilometrów kabli elektrycznych prowadzących do znajdującej się w pobliżu głównej stacji zasilania. Na powierzchni będzie wydzielone torowisko, równa jezdnia, drogi rowerowe i nowe chodniki – zostanie zbudowana nowa ulica.

120 ton farby na malowanie oznakowania

Wrocławscy drogowcy mają szczyt sezonu na malowanie poziomego oznakowania ulic. Rozpoczęta w kwietniu akcja teraz weszła w kulminacyjny moment. To właśnie ciepłe, wakacyjne noce są najlepszą porą do realizacji tych prac. Oznakowanie jest odświeżane zarówno wzdłuż ulic, jak też na skrzyżowaniach i przejściach dla pieszych.

Bartosz Chochołowski

Jak dużo pracy mają wykonawcy ZDiUM-u? – Proszę sobie wyobrazić, że gdybyśmy uruchomili maszynę do malowania oznakowania na wrocławskim Rynku i zaczęli malować linię ciągłą o szerokości 12 centymetrów, to skończylibyśmy w okolicach zatoki Biskajskiej. A farbę musielibyśmy dostarczać pięcioma wielkimi tirami – opowiada Tomasz Martin z Działu Eksploatacji Oznakowania ZDiUM-u.

Gdzie są efekty?

Sezon na malowanie znaków poziomych wystartował wraz z początkiem kwietnia. Związane jest to z warunkami atmosferycznymi – przede wszystkim z temperaturą. W pierwszej kolejności drogowcy zajęli się Psim Polem, m.in. ul. Sobieskiego, łącznikiem

Prace drogowcy wykonują przede wszystkim w nocy, aby nie utrudniać ruchu samochodowego

Długołęka – Kielczowska oraz ul. Bierutowską. Nowe oznakowanie jest już widoczne m.in. na ulicy Bałtyckiej, Traugutta, Kamiennej i Granicznej. Oprócz głównych ulic odświeżane są też koperty dla osób niepełnosprawnych i elementy oznakowania poziomego Śródmiejskiej Strefy Płatnego Parkowania oraz Strefy Płatnego Parkowania.

– W tym roku, dzięki zwiększeniu środków, będziemy mogli odnowić ponad 200 tys. mkw. poziomego

oznakowania. Dla porównania, w ubiegłym roku było to około 135 tys. mkw. Oprócz wspomnianych prac, w najbliższych tygodniach będziemy też w wybranych lokalizacjach odnawiać oznakowanie szluz rowerowych na skrzyżowaniach czy przejazdy rowerowe – mówi Tomasz Jankowski, rzecznik prasowy ZDiUM-u.

Malowanie warte miliony

Dobrze widoczne oznakowanie poziome to jeden z kluczowych ele-

mentów bezpieczeństwa. Każdego roku Zarząd Dróg i Utrzymania Miasta we Wrocławiu rozpoczyna takie prace wiosną, a kończy jesienią. Dodatkowo w sierpniu, tuż przed pierwszym dzwonkiem w szkołach, odnawiane są przejścia dla pieszych w pobliżu wrocławskich podstawówek. To ponad 500 lokalizacji.

Na tegoroczną akcję malowania poziomego oznakowania we Wrocławiu ZDiUM do tej pory wydał ponad 2,5 mln zł.

Zaczął się remont mostu Jagiellońskiego

Do 24 sierpnia będzie zamknięty most Jagielloński południowy. Cały ruch odbywa się teraz na sąsiednim obiekcie po wschodniej stronie. Na al. Kochanowskiego kierowcy zamiast czterojezdniowej drogi mają do dyspozycji po jednym pasie w każdym kierunku.

Zamknięty został most Jagielloński w ciągu al. Kochanowskiego

Bartosz Chochołowski

Jadąc od strony Psiego Pola, zwiększenie zaczyna się za ul. Toruńską, na wysokości stacji benzynowej. Powrót na zachodnią stronę drogi jest na wysokości Mianowskiego. Te utrudnienia nie dotyczą pieszych i rowerzystów.

Na odcinku dwukierunkowym obowiązuje zakaz wyprzedzania oraz ograniczenie prędkości do 40 km/h. Wyjazd z ulicy Mianowskiego i Smoleńskiego możliwy jest wyłącznie w prawo, aby nie zaburzać płynności ruchu.

– Charakter prac wyklucza utrzymanie ruchu samochodowego na

moście w czasie ich trwania. Most musi być zamknięty przez około trzech tygodni, dlatego ruch kołowy w obydwu relacjach będzie się odbywał drugą jezdnią alei Jana Kochanowskiego – informuje Ewa Mazur z Zarządu Dróg i Utrzymania Miasta we Wrocławiu.

W tym czasie mostowcy wymieniają dylatacje na moście. To celowo utworzone szczeliny między jezdnią usytuowaną na gruncie a początkiem konstrukcji mostu, które równoważą ruch obiektu wynikający z obciążeń czy zmian temperatury. Prace realizuje i finansuje generalny wykonawca alei Wielkiej Wyspy firma Bani-mex.

Rowerowa Oś Zachodnia: do centrum w zieleni

To będzie większa zmiana od tej, jaka dokonała się na południu dzięki autostradzie rowerowej na Grabiszyńskiej i trasie na Karkonoskiej. Droga z Gądowa do centrum miasta będzie dłuższa i wg holenderskich wzorców. Nic nie tracąc z przepustowości i dostępności będzie prowadziła wśród zieleni, aż do centrum miasta.

Bartosz Chochółowski

W jej zasięgu będzie aż 144 tys. wrocławian. Jeśli będą chcieli, to rowerem pojadą z dala od dużego ruchu aut, wśród zieleni, z małą liczbą skrzyżowań z sygnalizacją świetlną. To alternatywna dla ul. Legnickiej trasa od stadionu miejskiego do ścisłego centrum.

6 km trasy

Rozpocznie się przy ul. Metalowców, skąd prowadzić będzie przez park Idzikowskiego, następnie wjedziemy w ul. Bystrzycką, którą dojedziemy do ul. Dąbrówki.

Dalej przez Dworzec Mikołajów, wzdłuż Stacyjnej do planowanego przejazdu rowerowego po zachodniej stronie skrzyżowania Legnickiej z Zachodnią. Dalej Zachodnią i Sikorskiego aż do Cieszyńskiego i Grodzkiej, gdzie na wysokości Krzesła Kantora wykonany zostanie przejazd rowerowy i przejście dla pieszych.

Cała trasa będzie miała ponad 6 km długości i składać się będą na nią odcinki:

- Bystrzycka – Dąbrówki (od ul. Metalowców do ul. Legnickiej – 3,9 km)
- skrzyżowanie Legnicka – Zachodnia wraz z przejściem

i przejazdem (0,2 km)

- Zachodnia – Sikorskiego (od Legnickiej do Fosi Miejskiej – 1,9 km).

Kładka przez Fosę Miejską wraz z korektą istniejącej infrastruktury dla rowerów przy Fosie Cieszyńskiego – Nowy Świat (0,1 km). – Warto zestawić nowo projektowaną trasę z Grabiszyńską i Karkonoską – uważa Monika Kozłowska-Święconek z Biura Zrównoważonej Mobilności UMW. – Tu trasa będzie miała 6 km, a ta poprowadzona przez Grabiszyńską ma 4,5 km,

a wzdłuż Karkonoskiej 5,3 km. Zbudowanie trasy wzdłuż Grabiszyńskiej sprawiło, że ruch rowerowy na tej drodze w ciągu 5 lat wzrósł o 548 proc. Na zielonej Rowerowej Osi Zachodniej zmiana będzie jeszcze bardziej spektakularna, bo z drogi potencjalnie może korzystać 144 tys. osób – podkreśla.

Lepsza alternatywa

Trasa rowerowa wzdłuż ul. Legnickiej łącząca zachód Wrocławia z centrum poprzecinana jest wieloma skrzyżowaniami z sy-

gnalizacją świetlną, co w połączeniu z intensywnym ruchem samochodowym na tej arterii sprawia, że jadąc rowerem, dużo czasu tracimy oczekując na zielone światło.

Alternatywna trasa przez Bystrzycką, Zachodnią i Sikorskiego ma dużą przewagę: mała liczba skrzyżowań z sygnalizacją świetlną, mała liczba samochodów, dużo zieleni i co bardzo ważne dostępność – 10-minutową dostępność do trasy Bystrzycka-Zachodnia-Sikorskiego mamy dla 144 tysięcy mieszkańców. Te-

raz 10-minutowy dostęp do trasy wzdłuż Legnickiej ma 136 tysięcy mieszkańców.

5 wymogów CROW

Zielona Rowerowa Oś Zachodnia będzie budowana wg 5 wymogów CROW, stosowanych przy takich inwestycjach w Holandii: spójność, bezpośredniość, wygoda, bezpieczeństwo i atrakcyjność.

Aktualnie trwa projektowanie odcinków tej trasy. Jeśli wszystko dobrze pójdzie, cała trasa powinna być gotowa do 2027 roku.

Rozpoczęli projektowanie kładki nad Widawą

Już w przyszłoroczne wakacje przejedziemy rowerem z Lasu Rędzińskiego do kąpieliska Kopalnia przez nowy most nad rzeką Widawa. Zbuduje go austriacka firma Strabag.

Bartosz Chochółowski

Spółka Wrocławskie Inwestycje na początku czerwca bieżącego roku podpisała umowę ze Strabagem na wybudowanie nowej kładki w pobliżu ujścia Widawy do Odry. Wykonawca ma teraz 13 miesięcy na przygotowanie dokumentacji wykonawczej i wybudowanie kolejnej przeprawy we Wrocławiu.

Kładka posłuży pieszym i rowerzystom i da szansę na rozwój turystyczny tego rejonu. Obiekt ma liczyć ponad 40 m długości. W ramach zadania powstaną najazdy na kładkę o długości około 100 m.

Połączą się one z drogami leśnymi od strony Wrocławia (Las Lesicki – fragment Lasu Rędzińskiego) i Paniowic, położonych w gminie Oborniki Śląskie.

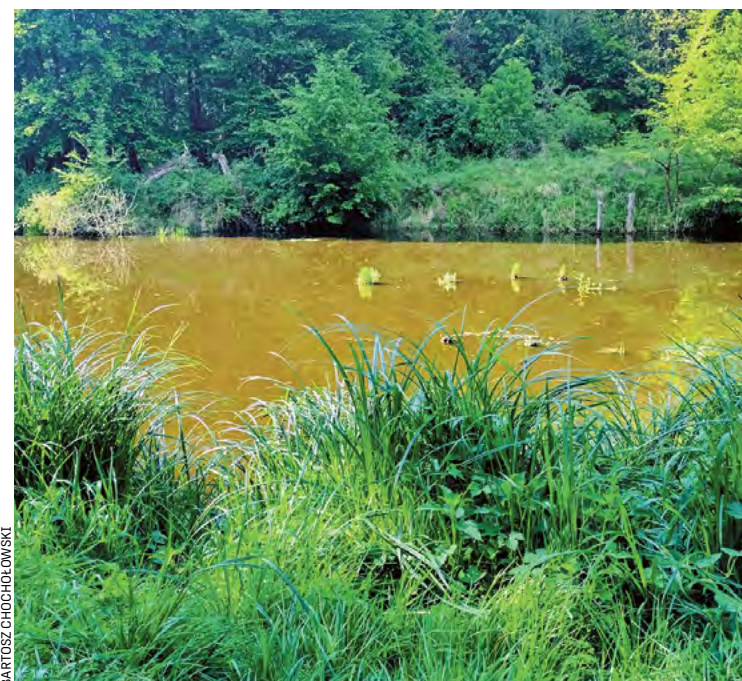
Kładka otworzy możliwości rekreacyjne w tej części miasta i pozwoli mieszkańcom Wrocławia dotrzeć w okolice popularnego kąpieliska Kopalnia. W minionym wieku, jeszcze w latach 80., istniała tu przeprawa łącząca dwa brzegi rzeki Widawy.

Teraz to miejsce znowu dzięki kładce ożyje. Znajdzie się ona na planowanej Odrzańskiej Trasie Rowerowej – Via Regia. Inwesty-

cja jest dofinansowana z Funduszy Europejskich dla Dolnego Śląska (2021–2027). Przedsięwzięcie warte jest prawie 6,1 mln zł.

Strabag zaczęła to przedsięwzięcie od przygotowania dokumentacji wykonawczej. Budowa rozpocznie się, gdy firma zakończy prace projektowe.

Wrocławscy urzędnicy zapowiadają, że to nie koniec rowerowych inwestycji w tej okolicy. Przygotowują się do ogłoszenia postępowania przetargowego na projekt budowlany blisko 5-kilometrowej trasy pieszo-rowerowej w Lesie Rędzińskim, od ulicy Żużłowców do Widawy.

W tym miejscu już w przyszłe wakacje powinien pojawić się most

Przyjdź przed Halę Stulecia dwa razy: 11.08 i 12.08

Jeździsz na rowerze i chcesz zobaczyć zawodowców? W niedzielę na Pergoli już od południa zacznie się radosne oczekiwanie na wieczorną uroczystą prezentację sportowców. Wtedy będzie można wziąć autograf i zrobić sobie zdjęcie z idolem. W poniedziałek kilka minut po godz. 12 kolarze wyruszą spod Iglicy.

Blążej Organizy

Na pikniku rowerowym w niedzielę 11.08 od godz. 13 na Pergoli będą barbusy, wrocławskie kranówki od MPWiK, serwisanci jednośladów, a wisienką na tym torcie ma być pokaz fontanny multimedialnej pt. „Cztery Żywioty” o godz. 21.40. Przed nim zaplanowano wspomnienie Daniela Chojnackiego – oficera rowerowego Wrocławia w latach 2007–22, który zginął tragicznie w górach.

Dwie ustawki

Sprzed Hali wystartuje rowerowa ustawka, czyli umówiony wcześniej wyjazd drużyn: Coffee Ride z Black Wire. Start o godz. 15.30, zbiórka przy wejściu do Visitor Centre (D9, Hala Stulecia), długość trasy 70 km.

Wcześniej, o godz. 13 z al. Halera 180/2 wystartuje ustawka Bike Stage do Przełęczy Tąpadła, czyli trasą TdP. Obie po przejechaniu pętli ze średnią prędkością 30 km/h powinny pojawić się przed halą o godz. 18–18.15 – tuż przed kolarzami 81. TdP. Ci spodziewani są o godz. 18.30.

81.Tour de Pologne® UCI WORLD TOUR startuje z Wrocławia!

#ToNasKreći – opublikuj

Na Rynku lada dzień pojawi się specjalna ramka fotograficzna #ToNasKreći, w której każdy będzie mógł zrobić pamiątkowe zdjęcie. Na autorów najbardziej popularnych zdjęć, które sami wykonają i opublikują w swoich mediach społecznościowych z hasztagiem #ToNasKreći, czeka ją upominek. 12.08 ramka zostanie przeniesiona obok Hali Stulecia.

80 minut za darmo

11 i 12.08 operator wypożyczalni rowerów miejskich, firma Nextbike Polska, daje dodatkową bezpłatną 1 godz. jazdy (teraz 20 min jest za darmo, więc razem będzie w tych dniach 80 minut gratis) i zorganizuje obok Hali wirtualną stację, aby można było dotrzeć w niedzielę na prezentację ekip i zawodników, a w poniedziałek na start wyścigu.

Kolarze ruszą sprzed Iglicy 12.08 o godz. 12.25. Peleton: 24 ekipy i 80 pojazdów technicznych skieruje się na aleję Wielkiej Wypsy, następnie na Armii Krajowej, Ślężną, Wyścigową, Karkonoską. To będzie runda honorowa.

Szurkowski dołączy do peletonu – piknik w zajezdni

Ryszard Szurkowski

Wielki mistrz, który potrafił wygrać wszystko – tak mówi o nim Czesław Lang, dyrektor 81. Tour de Pologne. Uroczystość nadania imienia wybitnego kolarza szosowego Ryszarda Szurkowskiego wrocławskiemu tramwajowi już 7.08 podczas pikniku w zajezdni Borek.

Blążej Organizy

Dwukrotny wicemistrz olimpijski, czterokrotny medalista mistrzostw świata, 12-krotny mistrz Polski. Przez kilka lat z rzędu wygrywał Wyścig Pokoju – największy amatorski wyścig kolarski w Europie Wschodniej. Urodził się w pow. miłickim, we Wrocławiu chodził do LO i ukończył Akademię Wychowania Fizycznego, przez 10 lat był zawodnikiem klubu Dolmel.

Po zakończeniu kariery ścigał się z weteranami. Był trenerem kadry narodowej, prezesem Polskiego Związku Kolarskiego, zasiadał w zarządzie Polskiego Komitetu Olimpijskiego. Był ambasadorem wyścigu dla amatorów przy

Tour de Pologne. Zmarł w 2021 roku w wieku 75 lat. Pośmiertnie uhonorowany Krzyżem Wielkim Orderu Odrodzenia Polski przez Prezydenta Polski.

Kilka dni przed tegorocznym TdP Ryszard Szurkowski dołączy do grona patronów wrocławskich tramwajów. Niebieski pojazd z jego nazwiskiem pojedzie w kolumnie honorowej na inauguracji TdP 12.08, dołączając do peletonu od skrzyżowania Armii Krajowej ze Ślężną do pętli Park Południowy (czyt. artykuł wyżej), a później regularnie już będzie kursował po Wrocławiu.

Uroczystość nadania imienia organizuje MPK Wrocław 7.08 o godz. 16.30 w zajezdni Borek

przy ul. Powstańców Śl. 209. W programie: ■ rower stacyjny pozwalający na samodzielne zmięskowanie napoju owocowego; ■ miasteczko rowerowe z zasadami ruchu drogowego; ■ znakowanie rowerów przez policję; ■ stoisko straży pożarnej z prezentacją pierwszej pomocy; ■ kolorowanki dużego formatu z tramwajami i rowerami; ■ rebusy i tatuaże na stoisku MPK; ■ maskotka Gucio (na zdj.).

Na ulicach zobaczymy niebawem tramwaj im. Ryszarda Szurkowskiego

Nowe trasy rowerowe we Wrocławiu w 2024 roku

Niebawem pomkniemy kolejnym odcinkiem Promenady Krzyckiej, już jeździmy nowym duktem wzdłuż Oławy, a budowa kolejnych dróg dla rowerzystów trwa. Co jeszcze w tym roku?

Bartosz Chochołowski

O tym, gdzie powstanie kolejna droga rowerowa, często bezpośrednio decydują mieszkańcy. Wiele z tych przedsięwzięć to bowiem zwycięskie projekty zgłaszane do Wrocławskiego Budżetu Obywatelskiego. Tak też jest z powstającą Promenadą Krzycką.

Zaczął się od Richtera

Pod koniec XIX wieku zaczęto zagospodarowywać tereny przylegające do powstałego nasypu kolejowego. Początkowo trasa pomyślana była jako zielony łącznik pomiędzy parkiem Południowym i Grabiszyńskim. Później zyskała nazwę na cześć jednego z orędowników jej powstania, dyrektora Ogrodów Miejskich Hugo Richtera. Założenia szlaku rozwijały się, wraz z wkraczaniem na te tereny zabudowy miejskiej.

Tym śladem powstaje teraz Promenada Krzycka, trasa spacerowa i rowerowa. Odcinek od Spiskiej do Ślężnej jest już gotowy, czeka tylko na odbiory. Za chwilę będzie można przejechać promenadą od wzgórza Tarnogajskiego do parku Południowego. To już solidny 4-km trakt. Odcinek Spiska-Ślężna

powstał kosztem 3,7 mln zł. Projekt WBO nr 12 z 2022 roku zrealizował ZDiUM.

Oława jak Amazonka

Niezmiernie przyjemnie jedzie się trasą wzdłuż Oławy. Mimo że to niemal centrum miasta, to wrażenia są takie, jakby duktem przemierzało się tereny wzdłuż dzikiej rzeki. Stąd też określenie wrocławska Amazonia. Oława w tym miejscu jest szczególnie urokliwa, a wybudowany wzdłuż niej trakt pieszo-rowerowy między kładką Siedlecką a mostem Rakowieckim pozwala podziwiać przyrodę. Na tę trasę również głosowali wrocławianie. Choć droga jest jedna, to zostały się na nią dwa projekty WBO: nr 4 z 2020 i nr 9 z 2021 roku.

Z gminy do gminy

Na ul. Mokronoskiej, od Kwiatkowskiego do granicy miasta, powstaje 500-m droga rowerowa. Znacznie ułatwi ona komunikację między Mokronosem Dolnym (gmina Kąty Wr.) a miastem. Po stronie Kątów Wr. trakt rowerowy do granicy Wrocławia powstał wcześniej. W tym roku zakończyła się budowa 230-metrowego połączenia ze Smolcem i Krzepto-

WSZYSTKIE ROWEROWE INWESTYCJE NA:
WWW.WROCLAW.PL/INWESTYCJE-WROCLAW

Nowy odcinek ścieżki pieszo-rowerowej nad Oławą między kładką Siedlecką a mostem Rakowieckim

wem (też gmina Kąty Wr.). Ulicą Żwirki i Wigury, ale tą częścią, która nazywa się Żwirki i Wigury Zachodnia, rowerzyści mogą poruszać się już znacznie bezpieczniej. Wymagało to jednak przesunięcia ogrodzenia lotniska, co od strony formalno-prawnej nie było proste.

Na Pomorskiej i Dubois

W gęstej zabudowie, przy ważnych ciągach komunikacyjnych, trudno

jest pogodzić wszystkich użytkowników ruchu. Nowe ścieżki rowerowe powstają tam, gdzie jest to możliwe. Są wydzielone trasy na świeżo wyremontowanej ul. Pomorskiej, a właśnie kończy się budowa na sąsiedniej Dubois. Będzie również infrastruktura rowerowa na Pułaskiego. Powstaje projekt przebudowy odcinka od Kościuszki do Małachowskiego. Nieco dalej od centrum też sporo się dzieje, choćby w ciągu ulicy Żmigrodzkiej.

Sporo nowych rowerowych możliwości przybyło w związku z wybudowaniem alei Wielkiej Wyspy. Aleja powstała wraz z infrastrukturą rowerową, którą wpięto w istniejący system ścieżek rowerowych.

Druga wielka drogowa inwestycja – przebudowa Kosmonautów i budowa ul. 11 Listopada też wprowadziła nowe kierunki podróży.

600 nowych stojaków stanie w 160 lokalizacjach

Teraz we Wrocławiu znajduje się ok. 10 tys. stojaków, zapewniających możliwość zaparkowania dwukrotnej liczby rowerów. Do końca bieżącego roku liczba ta zwiększy się o kolejne 600 stojaków w ponad 160 wskazanych przez mieszkańców lokalizacjach.

Redakcja

Najczęściej są to placówki oświatowe, przedszkola i żłobki, miejsca użyteczności publicznej (przychodnie, biblioteki, urzędy), ważne punkty w sieci komunikacyjnej (przystanki), zielone tereny rekreacyjne i budynki TBS. Teren musi należeć do gminy Wrocław.

Kto wybiera miejsce?

Mieszkańcy cały czas mogą składać swoje propozycje lokalizacji stojaków. Urzędnicy Wydziału Inżynierii Miejskiej analizują je, a następnie przygotowują zbiorcze zamówienie, realizowane

raz w roku. Stojaki wskazane do montażu to niemal wyłącznie stojaki typu „U” w wersjach: podstawowe i mini. Są bowiem najbardziej popularne i cenione za wygodny, uniwersalny kształt. Pozwalają na bezpieczne zapięcie koła i ramy roweru.

Coraz więcej rowerzystów

Celem inwestycji jest rozbudowa rowerowej infrastruktury Wrocławia. To ważne zadanie, ściśle związane z licznymi inwestycjami w rozwój sieci rowerowej.

Nie bez znaczenia są też preferencje wrocławian, którzy coraz częściej wybierają podróż rowe-

rem w załatwianiu codziennych spraw i jako formę aktywnego wypoczynku.

Koszt i wykonawca

Zakresem aktualnego zamówienia było: ■ sporządzenie projektów ■ dostawa i montaż ok. 600 stojaków ■ montaż słupków i wysp separujących. Inwestycję za prawie 540 tys. zł finansuje Wrocław z budżetu miejskiego.

Firma Elektrotim z Wrocławia ma ją zakończyć do grudnia 2024.

➤ Wniosek o postawienie stojaka wyślij na: wim@m.wroc.pl

ZDiUM finalizuje umowę na projekt i budowę kolejnej puli stojaków

PLANY INWESTYCJI
ROWEROWYCH DO 2030 R.

Zgodnie z Planem działań rowerowych do 2030 roku powstanie: ■ 16 nowych połączeń wrocławskich osiedli z siecią tras rowerowych, ■ 20 tys. nowych miejsc postojowych dla rowerów, ■ co najmniej 25 km tras rowerowych zostanie zmodernizowanych. A oto wybrane inwestycje rowerowe:

► **przeście dla pieszych i przejazd rowerowy w ul. Piotra Skargi przy Bastionie Sakwowym**
Umożliwi wygodne przekroczenie ul. Piotra Skargi w ciągu Promenady Staromiejskiej. W ramach tego zadania ma też powstać odcinek dwukierunkowej drogi dla rowerów między przejazdem a ul. Nową.

► **trasa rowerowa Bożego Ciała, Widok**
Ma wygodnie wprowadzić rowerzystów jadących z południa do centrum miasta.

► **droga dla pieszych i rowerów w ul. Oltaszyńskiej**
Projektowana wspólnie z gm. Kobierzycę. Umożliwi wygodne dojście i dojazd od ronda Ojca Pio do włączenia do drogi wojewódzkiej.

► **dojazdy do kładki nad Ślężą w ciągu ul. Francuskiej i Trawowej**
Realizacja projektowanych obecnie dojazdów do otwartej w ubiegłym roku kładki nad rzeką Ślężą umożliwi wygodny dojazd do kładki i dalsze kontynuowanie jazdy w kierunku Gądowianki.

► **droga dla pieszych i rowerów między ul. Strzegomską a Otyńską**
Projektowana droga o długości ok. 250 m będzie przeznaczona dla ruchu rowerów i pieszych. Zostanie wykonana w nawierzchni bitumicznej.

► **tunel pod linią kolejową nr 143 przy kanale Miejskim**
Trasa po południowej stronie kanału Miejskiego od mostów Warszawskich w stronę mostu Trzebnickiego jest obecnie przecięta linią kolejową. Budowa tunelu umożliwi wygodny przejazd.

► **ścieżka pieszo-rowerowa na ul. Kowalskiej**
Ma to być przedłużenie istniejącego obecnie ciągu pieszo-rowerowego na wysokości zakładu 3M do nr. 125.

► **rowerowe połączenie pl. Nankiera z bulwarem Dunikowskiego**
Zakłada zaprojektowanie przejazdów rowerowych w celu wygodnego włączenia się do trasy na bulwarze Dunikowskiego (WBO).

ZWIEDZAJ WROCŁAW I OKOLICE NA DWÓCH KÓŁKACH

Dwie różne nadodrzańskie, szlakiem murali lub atrakcji, Promenadą Krzycką i pętlą Twierdzy Wrocław. Trasy mają różne długości i trudności, ale każda nadaje się dla całej rodziny. Mieszkasz we Wrocławiu, ale go nie znasz? Wsiadaj na rower i zwiedzaj. Połączysz przyjemne z pożytecznym. A potem możesz wyruszyć na wycieczkę krajoznawczą w aglomeracji wrocławskiej.

Redakcja

Na stronie www.wroclawrowerem.pl, w zakładce Krainy pod hasłem Wrocław Rowerem znajdziecie 6 tras po Wrocławiu (patrz nasza mapa). Trasy są o różnej długości: najkrótsza ma 6 km, najdłuższa – 55 km. Każda z nich ma swój ślad GPX (do wgrania na aplikacje sportowe typu Strava), zdjęcia i opis. Nowe trasy będą sukcesywnie dodawane, a lada dzień powinny pojawić się też w angielskiej wersji językowej.

Oprócz wrocławskich tras, znajdują się propozycje wycieczek rowerowych z całego Dolnego Śląska. Filtrowanie zapewni wybór trasy odpowiedniej do umiejętności rowerzysty: trasy rodzinne, przyrodnicze, widokowe, MTB, z atrakcjami, ale też singletracki (wąskie na jeden rower szlaki rowerowe) i bike parki, czyli parki z górkami do ćwiczenia jazdy rowerem górskim. W opcji filtrowanie możemy

wybrać także: rodzaj nawierzchni czy roweru (elektryczny, MTB – Mountain Bike, czyli rower górski, szosowy), a także długość trasy w km i czas przejazdu.

Obejrzyj atrakcje

Stolica Dolnego Śląska może pochwalić się przeszło tysiącletnią, skomplikowaną czesko-polsko-niemiecką historią. Jej ślady znajdziemy w licznych, godnych odwiedzenia zabytkach. Obfituje w nie szczególnie najstarsza część miasta, czyli Ostrów Tumski z katedrą św. Jana Chrzciciela i kościołem św. Idziego, a także Rynek i jego okolice, gdzie do najbardziej wiekowych budowli, oprócz ratusza, należą Dom Panien Trzebnickich, kościół św. Klary czy Ossolineum.

Współczesny Wrocław również ma wiele do zaoferowania. Miasto rozwija się dynamicznie, proponując mieszkańcom i turystom coraz

więcej atrakcji. Narodowe Forum Muzyki, zoo wraz z unikatowym w skali światowej Afrykarium, fontanna multimedialna przy Hali Stulecia, Hydropolis, Kolejkowo – to miejsca, obok których warto nie tylko przejechać, ale i je odwiedzić. Z całą pewnością na to zasługują.

Tropem murali albo... krasnali

Z uwagi na rozbudowaną sieć kanałów wodnych Wrocław bywa na-

zywany Wenecją Północy lub miastem stu mostów. W rzeczywistości mostów jest tu znacznie więcej. Dla rowerzystów oznacza to kuszące szlaki wiodące przez nadodrzańskie wały, wyspy, mosty i kładki. Urokliwe trasy biegną także przez zielone miejskie promenady i parki pełne placów zabaw, pomników i miejsc pamięci.

Wrocław ugruntował już swoją pozycję jako światowa stolica kra-

snoludków. Według różnych rachunków jest ich 700 albo nawet 1000. Czy ktoś poznał je wszystkie? Powoli rośnie w siłę również jako miasto murali. Ich tropem także warto wyruszyć na rowerze.

20 min bezpłatnie po mieście

We Wrocławiu jest obecnie 1428 km tras dla rowerzystów (w tym są drogi dla rowerów, ścieżki pieszo-rowerowe, kontraruch, kontrapasy

i strefy uspokojonego ruchu) oraz ponad 19 tys. miejsc parkingowych dla rowerów. Prężnie działa system Wrocławski Rower Miejski (wroclawskirower.pl), który ma już 230 stacji, ponad 2300 rowerów standardowych i 100 elektrycznych. Pierwsze 20 minut wypożyczenia jest bezpłatne, od 21. do 60. minuty jazda kosztuje 3 zł, a kolejna godzina – 6 zł. Rower można pożyć w jednej stacji, a oddać w innej, bo są rozlokowane po całym mieście.

Trwają prace nad tym, aby jednolity system działał również w sąsiadujących z Wrocławiem miejscowościach. Aglomeracyjny Rower Miejski może zacząć działać do końca czerwca 2025 roku i swym zasięgiem obejmować gminy: Wrocław, Czeronica, Długołęka, Kobierzycę, Kąty Wrocławskie, Wisznia Mała i Siechnice.

Rywalizacje rowerowe

Amatorzy rywalizacji mogą wziąć udział w specjalnych akcjach promocyjnych. Do najważniejszych we Wrocławiu należą „W kółko kręcę” i „Rowerowy maj”. „W kółko kręcę” to akcja organizowana od 2020 roku. Każda jej edycja gromadzi ponad tysiąc uczestników, którzy – wybierając rower jako swój główny środek transportu – rywalizują o cenne nagrody, w tym rowery, bluzy, sprzęt rowerowy i wejściówki do miejskich atrakcji. Konkurs kierowany jest szczególnie do osób aktywnych zawodowo, studentów, młodzieży ze szkół ponadpodstawowych i seniorów. Główna rywalizacja odbywa się na przełomie października i listopada, ale dużym powodzeniem cieszy się także edycja marcowa.

Jest jeszcze „Rowerowy maj” – ogólnopolska kampania, w której Wrocław uczestniczy od kilku lat. Tutaj grupą docelową są dzieci z przedszkoli i podstawówek, a także nauczyciele i rodzice. Akcja ma ich zachęcić, żeby do swoich placówek oświatowych dojeżdżali na rowerach, hulajnogach czy rolkach. Najaktywniejsze przedszkola i szkoły dostają nagrody.

Wsiadaj zatem na rower i przemierzaj Wrocław na dwóch kółkach. Poznasz lepiej miasto, odkryjesz zabytki i wyrobisz w sobie zdrowy nawyk. A może zaczniesz dojeżdżać rowerem do pracy?

WIĘCEJ TRAS PO WROCŁAWIU I AGLOMERACJI
WROCŁAWSKIEJ: DOLNYSLASKROWEREM.PL

Trasa nr 1 - PO ATRAKCJACH
12 km • 1-2 h • łatwa

Trasa nr 2 - PROMENADA KRZYCKA
9 km • 1-2 h • łatwa

Trasa nr 3 - PO MURALACH
6 km • 1-2 h • łatwa

Trasa nr 4 - NADODRZAŃSKA
13,5 km • 1-2 h • łatwa

Trasa nr 5 - SZLAK ODRY
52,9 km • 2-4 h • średnia

Trasa nr 6 - PĘTLA TWIERDZY WROCŁAW
55 km • 2-4 h • średnia

Paulina lubi jeździć na rowerze w stroju sportowym

TOMASZ HOŁD [2]

Leszek, Paulina i Jacek to wrocławianie, którzy chętnie korzystają z rowerów. Często jeżdżą nimi do pracy

PLANY INWESTYCJI
ROWEROWYCH DO 2030 R.

► **trasa rowerowa i piesza na ul. Krzemienieckiej**
Projekt przygotowywany przez inwestora zewnętrznego. Docelowo trasa ma stanowić połączenie od ul. Trawowej do mostu Muchoborskiego (WBO).

► **droga dla rowerów na pl. Grunwaldzkim**
Brakujący odcinek drogi dla rowerów po północnej stronie pl. Grunwaldzkiego między mostem Szczytnickim a istniejącą infrastrukturą w rejonie ul. Bujwida.

► **dwukierunkowa droga dla rowerów w ul. Strachowskiego**
Będzie po północnej stronie ul. Strachowskiego na odcinku od ul. Zwycięskiej do Pszczelarskiej.

► **trasa rowerowa na ul. Olszewskiego**
Planowany jest odcinek dwukierunkowej drogi dla rowerów między ul. Orawską i Promenadą Krzycką a ul. Kamienną.

► **trasa rowerowa i piesza wzdłuż ul. Spiskiej**
Brakujące połączenie między ul. Orawską i Promenadą Krzycką a ul. Kamienną.

► **trasa rowerowa na ul. Kamiennej**
Planowana jest przebudowa i remont odcinka od ronda na Powstańców Śl. do Borowskiej.

► **droga dla rowerów na ul. Powstańców Śl.**
Brakujący odcinek pomiędzy skrzyżowaniem z al. Hallera do ronda na Powstańców Śl.

► **trasa rowerowa w Lesie Rędzińskim**
Zlecenie wykonania dokumentacji projektowej będzie dotyczyć połączenia planowanej kładki nad Widawą przez Las Rędziński z ul. Zułłowców.

► **dwukierunkowa droga dla rowerów na ul. Trzebnickiej**
Odcinek po wschodniej stronie od pl. Powstańców Wlk. do mostu Trzebnickiego. Obecnie po obu stronach ul. Trzebnickiej mamy jednokierunkowe trasy rowerowe, choć z obserwacji wynika, że stroną wschodnią rowerzyści jeżdżą w obu kierunkach.

Plan wszystkich działań rowerowych we Wrocławiu znajdziesz tutaj: wro.news/plan-rowerowy-2030

Trzy ćwiczenia przed jazdą na rowerze

Jacek Kulczycki,
fizjoterapeuta z CM Optima
Care we Wrocławiu

Te ćwiczenia warto wykonać przed wskoczeniem na siodło.

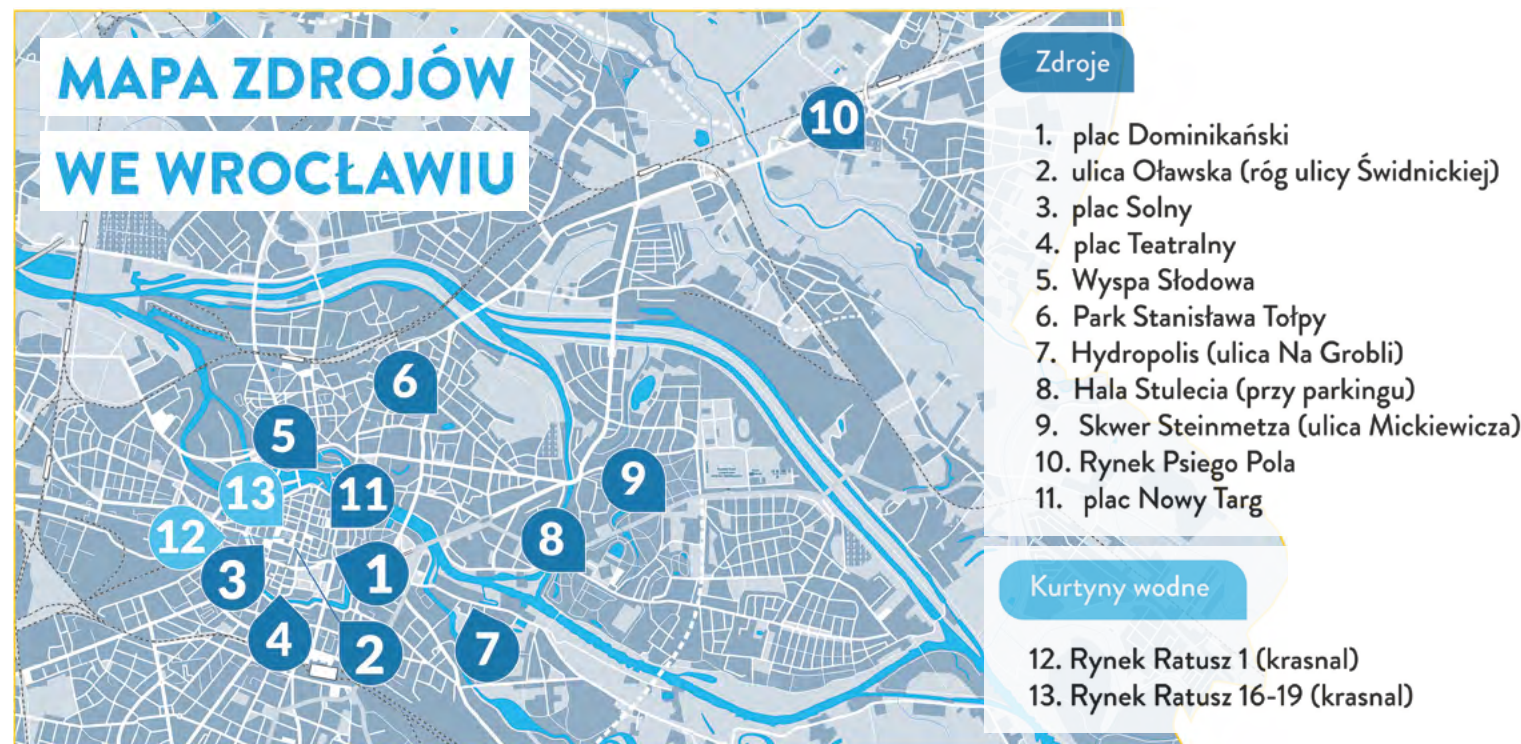
1. Rozciąganie mięśni czworogłowych z przejściem do rozciągania mięśni dwugłowych. Zaczynaj w pozycji wykroczonej z lewym kolaniem na podłodze i prawą stopą opartą przed sobą. Wypchnij biodra do przodu, aż poczujesz rozciąganie przedniej części lewej nogi. Następnie zacznij siadać na lewej pięcie, jednocześnie prostując prawą nogę. Palce prawej stopy powinny kierować się w stronę sufitu. Powtórz ćwiczenie 10 razy na jedną nogę.

2. Korekta kolarskiego garbu. Ustaw się bokiem do ściany tak, żeby twój lewy bok znajdował się od niej w odległości ok. 10 cm. Nie ruszając dolną częścią ciała ani tułowiem, sięgnij wyprostowaną lewą ręką za siebie i oprzyj wnętrze lewej dłoni o ścianę. Nie odrywając lewej ręki staraj się sięgnąć prawą ręką jak najdalej w prawo, pamiętając, żeby kończyny górne znajdowały się na wysokości barków, a kciuki były skierowane ku górze. Powtórz ćwiczenie 10 razy na jedną rękę.

3. Zwiększenie aktywacji mięśni pośladkowych. Połóż się twarzą do góry z wyprostowanymi nogami. Ugnij prawą nogę i umieść prawą kostkę tuż nad lewym kolaniem. Powoli ugnij lewą nogę i zacznij przyciągać ją do klatki piersiowej, jednocześnie wypychaj prawe kolano bardziej na prawo. Powtórz ćwiczenie 10 razy na jedną nogę.

Ruszasz w trasę? Zabierz bidon na rower

Odrobina miodu, szczypta soli, plasterki cytryny i kranówka do pełna butelki. W ten sposób we własnej kuchni przygotujesz sobie wartościowy elektrolit do popijania podczas jazdy. W sezonie letnim bidon to najważniejszy element rowerowego ekwipunku.

Redakcja

Podczas upałów tracimy znacznie więcej wody, dlatego jesteśmy szczególnie narażeni na odwodnienie. Suchość w ustach, bóle głowy, uczucie osłabienia to pierwsze symptomy tego stanu. Aby nie dopuścić do odwodnienia, powinniśmy regularnie dostarczać płyny do naszego organizmu.

Sport to zdrowie, jednak wymaga właściwego przygotowania

– w tym nawodnienia. W gorące dni człowiek, który trenuje na świeżym powietrzu, powinien wypijać 3–5 l dziennie. Aby uniknąć kłopotu, warto nawadniać się zarówno przed, w trakcie, jak i po zakończeniu aktywności.

Jak przygotować się do jazdy na rowerze w upałach? Po pierwsze – bidon. Przed przejażdżką koniecznie zatankuj go wodą i uzupełniaj w trakcie podróży. Pomocne w tym sieć źródeł ulicznych

(patrz mapka powyżej). Twoje nawodnienie poprawi także dodanie elektrolitów i węglowodanów do wody.

Najprostszy elektrolit przygotujesz samodzielnie w swojej kuchni. Wystarczy, że do wody dodasz odrobinę miodu, szczyptę soli i jakiś owoc. W ten sposób zwiększysz jej wchłanianie.

Ważna jest także temperatura płynu – powinna mieć ok. 15–22

st. C. Dzięki temu Twój organizm lepiej przyswoi napoje.

Najważniejsza jest jednak regularność. Unikaj jednorazowego picia dużej ilości płynów i długich przerw w nawadnianiu. W trakcie aktywności fizycznej, co 15–20 minut, należy wypić ok. 150–250 ml płynu. Jak o tym pamiętać? Można zainstalować sobie aplikację przypominającą albo... wyrobić sobie nawyk popijania wody dla przeplukania gardła i ust.

Wrocław na Kartę zdaje po holendersku

We wrocławskich podstawówkach uczniowie mogą zrobić kurs na Kartę rowerową w kl. III. Warunkiem jest ukończenie 10 lat. Od dwóch lat można też podejść do egzaminu holenderskiego. Egzaminator ocenia wtedy jazdę w prawdziwym ruchu ulicznym.

Pierwszy egzamin holenderski na Kartę rowerową: Wrocław, 2022 r.

Redakcja

Na pierwszy taki egzamin w czerwcu 2022 roku zdecydowała się Szkoła Podstawowa nr 68 przy ul. Szczęśliwej.

Dzieci miały do przejechania 2-kilometrowy odcinek trasy. Mogły dzięki temu w praktyczny sposób przekonać się, jak wygląda przejażdżka rowerem po ulicy. Najpierw trasę przejechali wspólnie, a następnie – już w ramach testu – pojedynczo.

Egzaminatorami byli rodzice, którzy zostali wcześniej przeszkoleni, w jaki sposób powinni oceniać jazdę swoich pociech.

Egzamin odbył się za zgodą dyrekcji szkoły i była ona jego formalnym organizatorem. Wcześniej uczniowie wzięli udział w szkoleniach prowadzonych przez specjalistów i praktyków rowerowych.

– Taka forma sprawia, że najmłodsi rowerzyści już na starcie dowiadują się w praktyce, jak powinno się jeździć poprawnie, a jakich zachowań należy unikać, np. jeżdżenia z jedną ręką na kierownicy albo słuchania muzyki podczas jazdy – tłumaczy Daniel Cecelski, nauczyciel SP 68.

➤ **Więcej o edukacji rowerowej:**
rowerowaszkoła.pl/wroclaw

W ruchu drogowym obowiązują przepisy

Strażnicy miejscy sprawdzają, jak do przepisów ruchu drogowego stosują się jeżdżący rowerami i hulajnogami. W trakcie 140 kontroli wystawili 25 mandatów i pouczyli 54 kierujących. A mandat może kosztować nas nawet 3 tys. zł. Zobacz, co robić, żeby go nie dostać.

Redakcja

Rowerzyści powinni korzystać z drogi dla rowerów, pasa ruchu dla rowerów lub ścieżki pieszo-rowerowej. Gdy takich nie ma, mogą jechać poboczem drogi.

Jaka prędkość?

Na jezdni i drodze dla rowerów obowiązuje ograniczenie prędkości do 20 km/h w strefie zamieszkania i do 50 km/h w obszarze zabudowanym. W strefach uspokojonego ruchu rowerzyści poruszają się na zasadach ogólnych, czyli jeżdżą wraz z innymi pojazdami. Najważniejsze, aby pamiętać, że wszystkie skrzyżowania w strefie są równorzędne. Obowiązuje na nich reguła prawej ręki, czyli pojazd z prawej strony ma pierwszeństwo.

Hulajnogą w pojedynkę

W przypadku hulajnóg elektrycznych z chodnika można korzystać, gdy na jezdni obowiązuje prędkość powyżej 30 km/h i nie ma drogi dla rowerów ani pasa ruchu dla rowerów. Jadący na hulajnodze także musi ustępować miejsca pieszym i jechać z prędkością zbliżoną do ich tempa poruszania się. Za przewożenie na hulajnodze

Często kontrole (zdj. z początku czerwca 2024 na Ołbinie) przeprowadzają strażnicy z patrolu rowerowego

pasażera albo bagaż grozi mandat do 3 tys. zł.

Po Rynku w tempie pieszych

Jadąc po Rynku, należy dostosować prędkość pojazdu do natężenia pieszych i ustępować im miejsca. Straż Miejska Wrocławia kontroluje właśnie te zachowania. Za ich nie-

przestrzeganie wystawia mandaty do 300 zł.

Sprawdź wyposażenie

Obowiązkowe wyposażenie roweru to:

- z przodu – co najmniej jedno światło pozycyjne barwy białej lub żółtej selektywnej

- z tyłu – co najmniej jedno światło odbłaskowe o kształcie innym niż trójkąt i co najmniej jedno światło pozycyjne – oba barwy czerwonej
- co najmniej jeden skutecznie działający hamulec
- dzwonek lub inny sygnał ostrzegawczy o nieprzerwalnym dźwięku

Kurs dla dorosłych

Podobno z jazdą na rowerze jest tak, że jak raz się nauczysz, to umiesz do końca życia. A umiejętność poruszania się jednośladem po mieście to same korzyści: niezależność, brak konieczności stania w korkach, bycie zawsze i wszędzie na czas.

Wrocław organizuje we wrześniu kurs nauki jazdy na rowerze dla dorosłych. – Ja się zapisuję – zapowiada wrocławianka Marta Lech. Nie zdążyła w dzieciństwie złapać bakcyli, ale teraz chce jeździć na wycieczki rowerowe z bliskimi. Joanna Klima ze stowarzyszenia Serce Szczepina będzie jedną z osób, które poprowadzą zajęcia dla dorosłych. Przyznaje, że sama opanowała sztukę jazdy na jednośladzie, gdy skończyła 25 lat. – Po wypadku w dzieciństwie długo nie ciągnęło mnie do roweru – tłumaczy, zaznaczając, że teraz porusza się po mieście na dwóch kółkach przez cały rok.

Żeby się zapisać na kurs, należy **do 27.08.2024** wysłać zgłoszenie na adres: **ewa.macala@um.wroc.pl**, w tytule e-maila wpisując „**Nauka jazdy na rowerze**”. Liczba miejsc ograniczona (50 osób). Decyduje kolejność zgłoszeń. Udział jest bezpłatny.

Od 2025 r. dostawy do Rynku możliwe całą dobę

Nie w godz. 6-10, lecz bez limitów czasowych. Dostawy towarów do restauracji, sklepów i mieszkań w ścisłym centrum będą możliwe 24 h/dobę dzięki uruchomieniu pierwszego w Polsce centrum przeładunkowego na rowery cargo.

Anna Aleksandrowicz

Plan jest taki, że powstanie on w parkingu podziemnym Narodowego Forum Muzyki pod pl. Wolności do końca bieżącego roku. Towary z samochodów dostawczych będą tam przeładowywane na rowery cargo i rozwożone dalej przez kurierów po centrum. O pomysły rozmawiają wrocławscy urzędnicy, naukowcy z Uniwersytetu Ekonomicznego, a także reprezentanci firm kurierskich i stowarzyszeń zajmujących się zrównoważoną mobilnością i logistyką miejską.

Aktualnie samochody dostawcze do Rynku i w ulice ścisłego centrum Starego Miasta na prośbę samych mieszkańców wjeżdżają jedynie w godz. 6-10. Kurierzy rowerowi mogą działać poza tym okienkiem, ale na razie rozwożą mniejsze zamówienia. Nowy pomysł polega na tym, by stworzyć centrum przeładunkowe w pobliżu Rynku, gdzie z samochodów dostawczych przepakowywałoby się towar na rowery cargo. Jeden ma udźwig nawet do 250 kg. I taki towar mógłby być dostarczony poza okienkiem wyznaczonym dla samochodów dostawczych.

Yevhen Shlapakov, jeden z kurierów rowerowych rozwożących towar po Rynku i jego najbliższych okolicach

Osiedle w skrócie

Jazz i nie tylko na Rondzie. W ubiegłym roku ruszył Przy- stanek Rondo – scena plenero- wa klubu Vertigo, zielona wy- spa w ruchliwej części miasta i miejsce spotkań. Bezpłatne koncerty – głównie jazz, swi- ng i blues – na żywo, imprezy prowadzone przez DJ-ów, re- laks na leżakach, a także tań- ce, kino plenerowe (16 sierpnia o godz. 21.30 będzie „Znak Zorro” z 1940 roku).

Biblioteka przy Sztabowej. Przy ul. Sztabowej 98 mieści się filia nr 1 Miejskiej Biblioteki Publicznej we Wrocławiu. Jest tu dużo i nieustannie aktuali- zowany księgozbiór dla dzieci i dorosłych, imponująca ko- lekcja audiobooków, odbywają się spotkania autorskie, działa Dyskusyjny Klub Książki i klub dla fanów kryminalistów, organi- zowane są najróżniejsze warsz- taty, turnieje układania puzzli, quizy o Harrym Potterze i wiele innych wydarzeń.

Taniej do Kolejkowa. W ra- mach programu Nasz Wrocław i Nasz Wrocław MAX bile- ty do Kolejkowa można kupić z 8-proc. zniżką. Kolejkowo to największa w Polsce, bar- dzo szczegółowa makieta ko- lejowa, która mieści się w Sky Tower na I piętrze. Zwiedzając ją, warto wypatrywać akcentów humorystycznych i odniesień do aktualnych wydarzeń.

Klub 4. Regionalnej Bazy Lo- gistycznej. Ciekawie jest także w dawnym kinie Oko, gdzie działa Klub 4. Regionalnej Bazy Logistycznej. To wojsko- wy ośrodek kultury działający na rzecz żołnierzy i ich rodzin, ale dostępny także dla innych mieszkańców okolicy. Odby- wają się tu koncerty, spotkania autorskie, prelekcje, wystawy i wernisaże, zajęcia rysunkowe, malarskie i rękodzieła, a w le- cie można skorzystać ze strefy leżaków.

Czy tu wyrośnie nowy mistrz tenisa?

Remont ważnego torowiska tramwajowego, pachnąca nowością hala tenisowa wraz z kortami, park, który piękniejsze dzięki miesz- kańcom... Zajrzyjcie z nami na osiedle Powstańców Śląskich.

Redakcja

Na powierzchni 237 ha mieszka tu ponad 23,7 tys. osób (tyle było zameldowanych na pobyt stały i tymczasowy pod koniec grud- nia 2023 r.). W ciągu ostatnich lat miasto zrealizowało tu (lub reali- zuje nadal) blisko 80 projektów. Jakich na przykład?

Dla komfortu podróżnych

Trwa modernizacja torowiska tramwajowego na ul. Powstańców Śl. (odcinek do ul. Zaolziańskiej).

– Wykonaliśmy już prace roz- biórkowe z wyjątkiem części skrzyżowania z ul. Swobodną, gdzie musimy utrzymywać ruch kołowy. Na ukończeniu jest pod- budowa pod montaż szyn, dzięki czemu możemy zacząć wykonanie warstw konstrukcyjnych na- wierzchni torowiska – powiedział nam Daniel Misiak z MPK. – Re- mont torowiska powinien zakończyć się przed rozpoczęciem roku szkolnego.

W ramach programu Szybkie Wy- miany Nawierzchni poprawiono stan techniczny górnych, uszko- dzonych warstw drogi m.in. na ul. Kamiennej.

Z kolei w 2021 roku przebudo- wano ul. Swobodną, by wydzielić drogi rowerowe na odcinku od skrzyżowania z ul. Powstańców Śl. do ul. Ślężej. Koszt to po- nad 2,6 mln zł. Zaś w 2022 wy- remontowano ul. Komandorską od ul. Swobodnej do ul. Wielkiej (Koszt: 1,9 mln zł). Granito- wa poniemiecka kostka została zachowana, ale odształcenia i miejsca zapadnięte wyrównano, a to oznacza, że zniknęły wykru- szone łaty asfaltu.

Investycje w sport

W ubiegłym roku zakończyła się budowa nowoczesnej, klimaty-

zowanej hali do tenisa i dwóch oświetlonych kortów tenisowych oraz ścianki treningowej na te- renie Szkoły Podstawowej nr 72 przy ul. Trwałej.

– Dzięki tej inwestycji zyskali- śmy narzędzia do wszechstronnej edukacji młodych wrocławian. Nowa infrastruktura z pewno- ścią przyspieszy popularyzację tenisa wśród naszych uczniów i mieszkańców – mówiła w dniu otwarcia Oliwia Zacharasiewicz, dyrektorka SSP 72 we Wrocławiu.

Zaprosiła wówczas do współpracy inne placówki, które zaintereso- wane są szkołkami tenisa.

Korty i hala udostępniane są także wszystkim wrocławianom na za- sadach komercyjnych (trzeba się skontaktować z sekretariatem). Obiekty są dostosowane do osób z niepełnosprawnościami, a zbu- dowano je, stosując nowoczesne rozwiązania. Np. na dachu hali są panele fotowoltaiczne oraz zieleń.

Wcześniej, w 2020 i w 2019 r. przebudowane i wyremonto- wane zostały także bloki spor- towe w Technikum nr 15 przy ul. Skwierzyńskiej (koszt: 2,1 mln zł) oraz w LO nr 8 przy ul. Zapo- roskiej (koszt 1,3 mln zł).

Przybyło zieleni

A co z zielenią? W 2021 roku za- kończyła się modernizacja waż- nego dla mieszkańców miejsca, czyli parku Tadeusza Różewi- cza przy ul. Sztabowej (piszemy o nim niżej).

Wcześniej, w 2019 i 2020 roku, został zrewitalizowany zieleniec przy ul. Sanockiej. Powstały tam alejki, ustawiono ławki, nasadzo- no zieleń. Zmieniło się także ron-

KOMUNIKACJA MIEJSKA

TRAMWAJE
2, 6, 7, 17, 20

AUTOBUSY

A, D, 122, 124, 125, 126, 127, 133, 134, 143, 144, 602, 240, 241, 243, 246, 247, 248, 250, 253, 257

do, gdzie w 2020 roku posadzono mnóstwo krzewów i bylin oraz założono kwiatną łąkę.

Podwórko jak nowe

W lipcu odbył się odbiór prac re- montowych na podwórzu przy ul. Pocztowej, Sztabowej i Sudec- kiej. Są tam teraz nowe pojemniki półpodziemne, jest nowa droga, alejka, ogród deszczowy. Inwe- stycja była finansowana z Fun- duszu Osiedlowego Rady Osiedla Powstańców Śląskich.

Rada osiedla

Michał Kwiatkowski, prze- wodniczący Zarządu Osiedla Powstańców Śląskich zapra- sza mieszkańców na dyżury osiedlowych radnych, które od września będą się odbywać według nowego harmonogra- mu: w pierwsze środy mie- siąca w godz. 10-12 oraz we wszystkie czwartki w godz. 17-19 w siedzibie RO przy ul. Gajowickiej 96a. Z RO można skontaktować się tak- że mejlowo, pisząc na adres: powstancow_slaskich@osie- dla.wroclaw.pl.

Strażniczka osiedlowa

Strażniczką osiedlową na osiedlu Powstańców Śląskich jest **Agnieszka Żmuda**, tel. 506 288 200. Może zainter- weniować np. w sprawie złe zaparkowanego pojazdu albo gdy potrzebna jest pomoc osobie w kryzysie bezdomno- ści. W sprawach wymagają- cych pilnej interwencji moż- na zadzwonić do dyżurnego Straży Miejskiej pod czynny całą dobę nr **986**.

Dwoje dzielnicowych

Osiedle Powstańców Śląskich to rejon działania komisaria- tu Wrocław-Krzyki.

Dzielnicowymi osiedla są:

- **sierz. Adrianna Walczuk**, tel. 47 87 115 56, e-ma- il: dzielnicowy.krzyki1@wroclaw.wr.policja.gov.pl,
- **sierz. szt. Krzysztof Stanisławski**, tel. 601 813 831, e-mail: dzielnicowy.krzyki2@wroclaw.wr.po- licja.gov.pl.

W kolejnym odc. osiedle Zacisze- Zalesie-Szczytniki

Osiedle w liczbach

EDUKACJA

7369

dzieci uczęszczało w minionym roku szkolnym do żłobków, przedszkoli i szkół, a w tym

1001

było uczniami VIII LO im. Bolesława Krzywoustego przy ul. Zaporoskiej

ZIELEŃ

255 tys. zł

nasadzenia zieleni, nowe ogrody deszczowe, w tym:

127 tys. zł

zazielenienie terenu przy SP nr 72, ul. Trwała 17/19

INFRASTRUKTURA

16,3 mln zł

remonty szkół, dróg, chodników, kamienic, w tym:

3 mln zł

przebudowa bloku żywienia Przedszkola nr 90, ul. Zaporoska

Park Różewicza to centrum wydarzeń

Park Tadeusza Różewicza, na- zywany też parkiem przy Sztabowej, piękniejsze i tętni życiem.

W 2021 roku dzięki staraniom rady osiedla park został poddany kom- pleksowej rewitalizacji. – XIX- wieczna płyta taneczna z lastri- ka została odrestaurowana i teraz odbywają się tu osiedlowe potań- cówki oraz kameralne koncerty – mówi z dumą Michał Kwiatkowski, przewodniczący Zarządu Osiedla Powstańców Śl.

To właśnie tu odbywa się więk- szość wydarzeń organizowanych przez RO, np. potańcówki, pikniki i coroczne Święto Dyni. Ważnym miejscem jest także jeden z pierw- szych w mieście wybiegów dla psów z różnymi atrakcjami.

Remont kolektora ściekowego

MPWiK remontuje kolektor ściekowy w ul. Komuny Paryskiej oraz w rejonie skrzyżowania z ul. Pułaskiego. Prace ruszyły 5 sierpnia i potrwać mają około miesiąca. Będą prowadzone metodą bezrozkopową, aby zminimalizować utrudnienia dla mieszkańców. Najważniejsza zmiana dotyczy ul. Pułaskiego (na odcinku od ul. Kościuszki w kierunku ul. Traugutta), która w godzinach nocnych – od 20 do 5 rano – zostanie zwężona do jednego pasa ruchu. Na tej ulicy prędkość zostanie ograniczona do 40 km/h.

Konieczne – aby dostać się do kolektora – będzie wykonanie wykopu na ul. Komuny Paryskiej w okolicy szkoły, w związku z czym jezdnia zostanie zwężona do 3 m. Dodatkowo, na ul. Komuny Paryskiej w rejonie przystanku autobusowego „Komuny Paryskiej” wykonawca zajmie powierzchnię na środku jezdni, która i tak jest stale wyłączona z ruchu drogowego i oznaczona znakiem poziomym P-21. Wjazd z ul. Komuny Paryskiej na skrzyżowanie z ul. Pułaskiego będzie się odbywał lewym pasem.

Sąsiedzkie kółko naprawcze

Stowarzyszenie Żółty Parasol zaprasza do Ołbińskiego Centrum Aktywności Lokalnej przy ul. Prusa 37/39 na spotkania sąsiedzkiego kółka naprawczego „Drugie życie rzeczy”. W kameralnej atmosferze wspólnie można naprawić ubrania i drobne rzeczy. Wystarczy przyjść ze swoimi ubraniami i przyborami krawieckimi, aby przerobić, zszyć, zacerować małe zniszczenia. Zawsze ktoś będzie gotowy, by pomóc i podzielić się swoimi umiejętnościami. Dodatkowo, organizatorzy planują również wymianę ubrań i drobnych przedmiotów, wspierając ideę obiegu zamkniętego. Na spotkania można przyjść bez zapisów, mile widziane osoby w każdym wieku. W sierpniu kółko naprawcze działa 12.08 i 26.08 o godz. 18. Wstęp bezpłatny.

GAJOWICE

Z Glebaka możesz bezpłatnie wziąć ziemię

Glebak, czyli dystrybutor gleby, z którego bez opłat można pobierać ziemię do nasadzenia kwiatków czy warzyw, stał na Ryneczku Jemiołowa. Do końca września (lub do wyczerpania zapasów ziemi) mieszkańcy mogą za darmo brać z niego ziemię.

Paulina Czarnota

Skąd bierze się gleba? Cemu ziemię kupujemy w supermarketach? Jak pachnie próchno, a jak czarnoziem? Dlaczego zdrowa gleba to podstawa dla sprawnego funkcjonowania wielu ekosystemów? Co zrobić z ziemią po przekwitniętych roślinach doniczkowych? Czy produkcja gleby musi odbywać się kosztem niszczenia bezcennych torfowisk?

Te i podobne pytania zadawali sobie od miesiąca uczestnicy projektu „Laboratorium badań nad szczęściem. Życie po komfortocenie” zainicjowanego przez Fundację Bęc Zmiana. – W zeszłym tygodniu na

Wrocławianie chętnie pobierają ziemię z glebaka, w razie gdy zabraknie, organizatorzy mają jeszcze zapas

Ryneczku Jemiołowa zaprezentowaliśmy rezultat naszej pracy – prototyp glebaka – mówi Joanna Glinkowska z BWA Wrocław.

Glebak to nazwa dystrybutora gleby. Jest wypełniony mieszanką kompostu z miejskiej kompo-

stowni, żyznej czarnej ziemi z Jagodna i ziemi z okolicy ryneczku. Taką mieszankę można bezpłatnie zabrać ze sobą do domu. To tylko jeden z elementów przybliżających do wdrożenia kompleksowej polityki glebowej, której celem byłaby zmiana postrzegania prze-

strzeni miejskiej i dostrzeżenie tego, co kryje się pod betonową powierzchnią miasta.

– Sama już skorzystałam z ziemi z glebaka, przesadziłam pomidorki i widzę, że się „ożywiły” – zachęca Joanna Glinkowska.

PSIE POLE-ZAWIDAWIE

120 budynków na Kłokoczycach z kanalizacją

Budowa kanalizacji na osiedlu Kłokoczycy to inwestycja długo wyczekiwana przez mieszkańców tego rejonu. Wrocławskie MPWiK właśnie ogłosiło przetarg. Jeśli wszystko pójdzie zgodnie z planem, inwestycja powinna ruszyć jeszcze w tym roku.

MPWiK

Okolo 500 osób mieszka w budynkach, które zostaną podpięte do sieci

Redakcja

Bez wątpienia jest to zadanie, które podniesie komfort życia mieszkańców tego osiedla. Do kanalizacji zostanie podłączonych ponad 120 budynków, w których mieszka około pół tysiąca osób. Likwidacja szamb to nie tylko duże udogodnienie dla mieszkańców, ale także troska o środowisko naturalne. Podłączenie do sieci kanalizacyjnej spowoduje także niższe koszty utrzymania dla mieszkańców.

Kanalizacja zostanie wybudowana w następujących ulicach: Kłokoczycza, Złotej Lili, Czerwonych Maków, Czerwonej Róży i Białych Goździków. Zakres budowy obejmuje: 3,3 km sieci kanalizacji sanitarnej, 1 km kanalizacji tłocznej,

0,9 km sięgaczy kanalizacyjnych do granic posesji. Łącznie to ponad 5 km nowych sieci. Do obsługi kanalizacji konieczne jest także wybudowanie przepompowni ścieków, której zadaniem jest odbiór nieczystości i ich wtłoczenie do miejskiej sieci kanalizacyjnej, aby następnie dopłynęły do Wrocławskiej Oczyszczalni Ścieków, gdzie zostaną oczyszczone.

Wykonawca będzie miał dwa lata na wybudowanie kanalizacji na Kłokoczycach, a po jej ułożeniu nawierzchnia ulic na osiedlu zostanie odtworzona w standardzie wyższym niż obecnie.

Wrocław jest skanalizowany w 98 procentach, co stawia go w czołówce najlepiej skanalizowanych miast Europy.

Zwiedzaj ruiny zamku z końca XII wieku

Przez ostatnie 10 lat w podziemiach Domu Notre Dame na Ostrowie Tumskim trwały wykopaliska archeologiczne. Okazuje się, że we Wrocławiu mieliśmy zamek i to jeden z największych w Europie z końca XII wieku! Teraz nareszcie można obejrzeć jego relikty i posłuchać o śląskich Piastach.

Magdalena Talik

Profesor Małgorzata Chorowska z Wydziału Architektury Politechniki Wrocławskiej, badaczka, opiekunka naukowa i projektantka ekspozycji relikwów piastowskiego zamku na Ostrowie Tumskim, podkreśla, że już słynny kronikarz Gall Anonim pisał o grodzie wrocławskim, jako o jednej z głównych stolic państwa polskiego. I zaznaczał, że gród wrocławski nie jest gorszy od Krakowa i Sandomierza.

Fragmenty takiego właśnie grodu i zamku, który został tu zbudowany w ostatniej ćwierci XII wieku, obejrzymy w sierpniu podczas specjalnych tras zwiedzania.

Co kryją podziemia?

Znajdziemy tam relikty jednej z największych cylindrycznych wież mieszkalnych w XII-wiecznej Europie, której średnica sięgała niemal 25 metrów! Jest także fun-

Podziemia Domu Notre Dame na Ostrowie Tumskim, tu obejrzymy relikty średniowiecznego zamku

dament otaczającego wieżę muru wraz z reliktem wału. I fragment wnętrza powstałego na zrębach wieży pałacu o długości 50 metrów i grubości ścian niemal 3 metrów.

Kiedy została wybudowana najstarsza wieża? – Badania radiowęglowe (C14) wskazały na przedział lat 1166–1186, kiedy to do Wrocławia powrócił z wygnania książę Bolesław Wysoki. Należała się mu śląska dzielnica, była jego dziedziczną, przyznaną jego ojcu Władysławowi Wygnańcowi przez

dziadka Bolesława Krzywoustego – tłumaczy prof. Chorowska.

Terminy zwiedzania

Zwiedzanie nowej części ekspozycji z przewodnikiem zaplanowano na: 11 sierpnia (godz. 11, 12, 13, 14), 17 sierpnia (godz. 11, 12, 13, 14), 18 sierpnia (godz. 11, 12, 13, 14). Zwiedzanie nowej części ekspozycji połączone z warsztatami dla dzieci: 1 września (godz. 10–12, 12–14). Dzieci będą zarówno zwiedzały z przewodnikiem relikty zamku,

zobaczą, gdzie przebiegały mury zamkowe i obejrzą podziemia. Podczas trasy zaplanowano stacje wiedzy, w których najmłodsi poznają m.in. tajemnice wytwarzania cegieł i tajniki wykonywania ksiąg średniowiecznych.

Od września ruszą regularne trasy zwiedzania, także dla szkół. Bilet kosztuje 25 zł, grupy maks. 20 osób. Zapisy pod adresem: zwiedzanie@zamekwroclaw.ssnd.pl. Wejście przez Dom Notre Dame na Ostrowie Tumskim (ul. św. Marcina 12).

Wygraj gadżety z Kajkiem i Kokoszem

Zrób sobie zdjęcie na wystawie „Słowiański Świat Kajka i Kokosza” w Centrum Historii Zajezdnia we Wrocławiu i zgarnij gadżety z uniwersum słynnych bohaterów komiksów Janusza Christy. Masz na to szansę jeszcze w sierpniu, wrześniu i październiku.

KONKURS FOTOGRAFICZNY

Redakcja

Konkurs organizowany jest co miesiąc: pierwsza i druga odsłona już za nami, trzecia potrwa od 11 sierpnia do 5 września, a czwarta od 11 września do 5 października.

Jak wziąć udział?

1. Odwiedź wystawę „Słowiański Świat Kajka i Kokosza” w Centrum Historii Zajezdnia (ul. Grabiszyńska 184) i zrób sobie zdjęcie.
2. Opublikuj je na swoim profilu na Facebooku lub Instagramie, oznaczając Centrum Historii Zajezdnia.

3. Pobierz ze strony wro.news/konkurs-zajezdnia oświadczenie (załącznik nr 1) oraz formularz zgłoszeniowy (załącznik nr 2) i wypełnij je, a następnie wyślij na adres mejlowy: maja.sobczyk@zajezdnia.org.

Wystawa „Słowiański Świat Kajka i Kokosza” w Centrum Historii Zajezdnia potrwa do 3 listopada. Dzięki przestrzennym i interaktywnym eksponatom zwiedzający wejdą do świata Kajka i Kokosza. A elementy edukacyjne przybliżą historię słowiańskiej Polski, jej dawne obyczaje i język komiksu.

➤ Więcej na wro.news/wystawa-swiat-kajka-i-kokosza

Laureat Konkursu Chopinowskiego zagra we Wrocławiu

Rok temu wrocławski pedagog fortepianu Piotr Świtoń zorganizował pierwsze koncerty z cyklu Chopin Recitals Wrocław. Brakowało mu dobrych recitali pianistycznych w mieście i zaprosił m.in. laureatów Konkursu Chopinowskiego, a wieczory okazały się wielkim sukcesem. W tym roku są kontynuowane, a już w sobotę 10 sierpnia o godz. 18.30 w Oratorium Marianum zagra Marc Laforêt, zdobywca II nagrody na Konkursie Chopinowskim w 1985 roku. Bilety dostępne na stronie organizatora wydarzenia: chopinrecitals.pl.

Szukasz pracowni artystycznej?

Lokale, które znalazły się na liście do konkursu na najem pracowni, przeznaczone są dla twórców prowadzących aktywną działalność w dziedzinie kultury i sztuki oraz deklarujących wybór Wrocławia na miejsce twórczości. Jeden lokal położony jest w centrum miasta: Oleśnicka 13/24, a dwa poza centrum: Maślicka 8B/2 i Stanisławowska 99/15. Wnioski o najem pracowni można składać do 30 sierpnia 2024 roku, do godz. 15: za pomocą platformy ePUAP; osobiście w sekretariacie Wydziału Kultury, ul. Zapolskiej 4, III piętro, pokój 304; pocztą tradycyjną pod adresem: ul. Zapolskiej 4, 50-032 Wrocław, na kopercie wpisując: „pracownie artystyczne – Wydział Kultury”. Szczegóły na wro.news/najem-pracowni.

Muzyka w dawnym Wrocławiu

Letni Festiwal Kameralny „Muzyka w dawnym Wrocławiu” umożliwia podróż od czasów baroku aż do współczesności. Organizator Stowarzyszenie Inicjatyw Artystycznych „Mosty Kultury” pragnie odświeżyć tradycję salonów muzycznych i uczynić muzykę klasyczną bardziej przystępną. Najbliższy koncert 17.08 w Starej Plebanii w Ossolineum o godz. 19. Wstęp wolny.

Już rozpoczyna się kapeluszowy zawrót głowy

Dni Seniora Wrocław 2024 to festiwal radości życia w samym centrum miasta. Z okazji XV edycji, od 6 września do 13 października, najstarsi mieszkańcy miasta będą honorowymi gośćmi różnorodnych wydarzeń i imprez plenerowych. Nie zabraknie też konkursów. Do jakich konkurencji i występów zachęcają w tym roku organizatorzy?

Redakcja

Symbolem Wrocławskich Dni Seniora jest Marsz Kapeluszy, w którym seniorzy pojawiają się w niepowtarzalnych stylizacjach. Organizatorem tego projektu, który już od 15 lat gromadzi nie tylko mieszkańców z Wrocławia, ale i Dolnego Śląska, jest zespół WCRS-u Wrocławskie Centrum Seniora.

Wyobraźnia i optymizm

– W tym roku ogłosiliśmy konkursy, w których seniorzy mogą dzielić się swoją pasją i pomysłowością. W jednym z nich – „Pogoda ducha” – szukamy silversów, którzy potrafią zarażać pozytywną energią i swoim działaniem pokazują, że starość nie musi być smutna i nudna – tłumaczy Kamila Polańska, koordynatorka Dni Seniora. – Chcemy inspirować seniorów do kreatywności i dzielenia się swoimi talentami. Udział w konkursach to zarówno okazja do rozwinięcia twórczych umiejętności i dzielenia czasu z bliskimi, jak i możliwość zdobycia atrakcyjnych nagród – zachęca.

Konkursowe propozycje

Kapeluszowy zawrót głowy to konkurs na najbardziej finezyjne

Symbolem Wrocławskich Dni Seniora jest Marsz Kapeluszy, który otworzy XV edycję tego święta

nakrycie głowy wykonane dowolną techniką i z wszelkich materiałów. Zgłoszenia do 28.08.

– Każdego roku staram się tak przygotować kapelusz, żeby przyciągał wzrok. Mam nadzieję, że w tym roku też mi się to uda – mówi pani Alicja, laureatka konkursów na oryginalny kapelusz.

Pogoda ducha – w tym konkursie trzeba mieć co najmniej 60 lat i opisać seniora, który magnetyzuje otoczenie swoją pozytywną energią, jest życzliwy i młody duchem. Jakie wspierające działania i inicjatywy podejmuje? Co pomaga mu w pokonywaniu kryzysów? Jaki ma sposób na chandrę? Na prace organizatorzy czekają do 30.08.

Miejsca Przyjazne Seniorom – od 15 lat WCRS wyróżnia i nadaje certyfikat miejscom wolnym od barier komunikacyjnych i architektonicznych z bogatą ofertą dla seniorów. Zaprasza instytucje publiczne, organizacje pozarządowe i firmy na terenie Wrocławia do udziału w projekcie, który popularyzuje ideę dostępności. Jak znaleźć się w czo-

łówce Miejsca Przyjaznego Seniorom – www.seniorzy.wroclaw.pl.

XIV Konkurs literacki im. Anny Paciorek – to propozycja dla seniorów, którzy chcą podzielić się swoim piórem. Do 9.09 można nadsyłać poezję lub prozę z interpretacją tematu „Wszystko się kończy za progiem milczenia”. Laureatów poznamy podczas uroczystej gali 7.10 o godz. 13 w CAL-u Przed-Pokój H13, ul. Świdnicka 43-45.

XIV Przegląd Amatorskich Chórów Senioralnych – konkurs podtrzymujący zapał do twórczości wokalne wśród osób 60+. Termin przesyłania zgłoszeń to 23.09. Przegląd odbędzie się 3.10 w godz. 10-16 w Złotnickim Centrum Spotkań, ul. Wielkopolska 7.

Przegląd Małych Form Teatralnych, Kabaretów i Pantomim – to format dla pasjonatów teatru i scenicznej ekspresji. Zgłoszenia należy przysyłać do 1.10. Wydarzenie odbędzie się 10.10 w godz. 10-16 w Centrum Kultury Agora, ul. Serbska 5a.

Szczegóły: punkt informacyjny WCRS-Wrocławskie Centrum Seniora, pl. Dominikański 6, pok. 15 i pod nr. tel. **71 344 44 44**.

Pozorowany wypadek i szkolenie w plenerze

Będzie okazja, by poćwiczyć prowadzenie resuscytacji z użyciem AED

Wypadek drogowy – to może zdarzyć się każdemu z nas. Reaguj, od twojej decyzji może zależeć bardzo wiele. Weź udział w szkoleniach Wrocławskiej Akademii Pierwszej Pomocy – 20 sierpnia odbędzie się nietypowa akcja w plenerze, a 22 sierpnia standardowy kurs WAPP.

Redakcja

– Wychodzimy naprzeciw wszystkim osobom, które chcą zdobyć wiedzę i umiejętności, by ratować zdrowie i życie. Oprócz naszych standardowych szkoleń, które odbywają się dwa razy w miesiącu, zapraszamy na widowiskowe szkolenie w plenerze, żeby uczestnicy mogli przekonać się, jak realnie wygląda pierwsza pomoc w przestrzeni miejskiej – mówi Dorota Feliks, dyrektor Wrocławskiego Centrum Rozwoju Społecznego.

Szkolenie rozpocznie się od pozorowanego wypadku komunikacyjnego. Uczestnicy nie będą tylko biernymi obserwatorami

działań ratowników, ale świadkami zdarzenia, będą też wykonywać pewne polecenia służb. – Po pozorowanym wypadku uczestnicy zostaną podzieleni na kilka grup szkoleniowych, by pod okiem wykwalifikowanych ratowników zapoznać się z pierwszą pomocą w sytuacjach nagłych. Każda grupa pozna zagadnienia związane z: ranami i urazami, udarem cieplnym, omdleniami, zasnieniami, zakrzepotleniami i wstrząsem anafilaktycznym. Tematy zostały wybrane, ponieważ do takich zdarzeń dochodzi najczęściej i wymagają one reakcji osób, które są świadkami – dodaje Ewelina Konik, wicedyrektorka WCRS ds. aktywizacji i edukacji społecznej.

Akcja pozorowanego wypadku i szkolenie plenerowe odbędą się **20.08 (wtorek) w godz. 12-15 na pl. Nowy Targ**. Zapisy rozpoczyna się 12.08 o godz. 9 na stronie wcrs.pl. Udział jest bezpłatny, ale liczba miejsc jest ograniczona. Osoby, dla których nie wystarczy miejsc, mogą przyjść na miejsce akcji, będą mogły brać bierny udział w pokazie, a także poćwiczyć prowadzenie resuscytacji wraz z użyciem defibrylatora AED.

Dwa dni później – 22.08 w godz. 17-21 zaplanowano szkolenie standardowe w siedzibie PTW-WCRS, pl. Solidarności 1/3/5. Zapisy: 13.08 od godz. 9 na wcrs.pl/wapp. Udział jest bezpłatny.

81. Tour de Pologne startuje z Wrocławia

Kolarska Liga Mistrzów zawiąta do Wrocławia – 12.08 u nas rozpoczyna się 81. Tour de Pologne. Przed nami 7 dni zmagania. Wielkie gwiazdy w stawce na czele z Rafałem Majką i Jonasem Vingegaardem i ponad 1000 km ścigania na 7 etapach w malowniczych miejscach Polski.

Michał Szałkowski

W poniedziałek 12.08 o godz. 12.25 przed Iglicą rozegra się honorowy start I etapu TsP. Peleton uda się w kierunku alei Wielkiej Wyspy, al. Armii Krajowej, Ślężnej, Wyścigowej i al. Karkonoskiej aż do ul. Czekoladowej. To stamtąd nastąpi tzw. start ostry, czyli ta właściwa rywalizacja.

– Bardzo się cieszę, że Wrocław znalazł się na trasie wyścigu, tym bardziej że jest to miasto kolarskie. Był tu klub Dolmel założony przez Mieczysława Żelaznowskiego, w którym jeździli Ryszard Szurkowski, Henryk Charucki, Jan Faltyn, Jan Brzeźny – wielu mistrzów – przypomina Czesław Lang, dyrektor generalny 81. TdP, wice-mistrz olimpijski z Moskwy.

Które etapy dla kogo?

Pierwsze trzy etapy to jazda po Dolnym Śląsku. Dwa z nich zakończy podjazd pod Orlinek w Karpaczu. W tej puli jest też jazda indywidualna na czas. Ten dolnośląski tercet zakończy przejazd z Wałbrzycha do Dusznik-Zdroju, na-

Czesław Lang

Pierwsza edycja Tour de Pologne w roku 1928 nazywała się I Bieg Kolarski Dookoła Polski, na zdj. 80 TdP

jeżony podjazdami. Przed rokiem najszybszy był tam Rafał Majka, którego zobaczymy i w tym roku (ekipa UAE Team Emirates). Drugi był późniejszy zwycięzca całego TdP Słoweniec Matej Mohorič, trzeci Michał Kwiatkowski.

Trudno jednak powiedzieć, że ściganie po naszym regionie rozda karty. Wszystko dlatego że po etapach nr 4 i 5 możemy spodziewać się finiszów z dużego peletonu na ulicach Prudnika i Katowic, będzie więc smaczek dla miłośników sprinterskiego depnięcia. Koniec końców, zawodnicy pościgają się też po terenach Jury Krakowsko-Częstochowskiej i na tych wzniesieniach

może dojść do sporych przetasowań w stawce. Cały TdP zakończy się już tradycyjnie na krakowskich Błoniach.

Tuzy kolarstwa u nas

Jedną z największych postaci tegoż TdP będzie Duńczyk Jonas Vingegaard (Team Visma), dwukrotny zwycięzca Tour de France, w tym roku drugi na mecie Wielkiej Pętli. Nie zabraknie też Rafała Majki, wygrywającego TdP już 10 lat temu, brązowego medalisty olimpijskiego, swego czasu najlepszego „górala” na TdF. A że bliższa koszula ciału, to oczy kibiców nad Wisłą skierowane będą w stronę 7-osobowej reprezentacji Polski, na czele z mistrzem kraju, Norbertem Banaszkiem. Nie ominą też Szymona Sajnoka z Q36.5

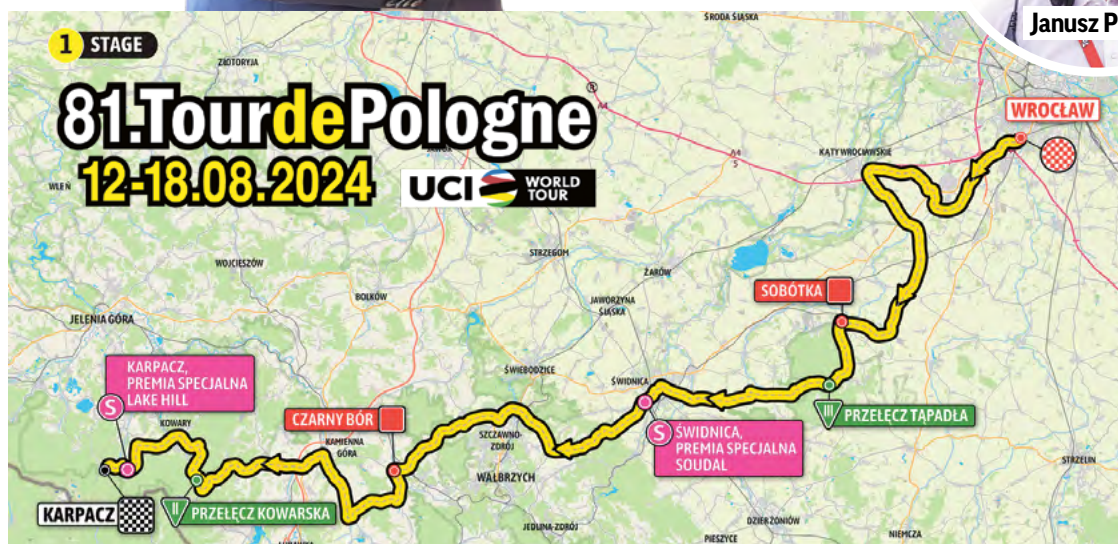
Pro Cycling Team i olimpijczyka z Paryża Stanisława Aniołkowskiego (Cofidis). Szczególnie, że polskich zwycięzców TdP w tym wieku było trzech: w 2003 najlepszy był Cezary Zamana, w 2014 Majka i w 2018 Kwiatkowski. Miło byłoby pojechać po tym samym śladzie.

Ochrona ważna rzecz

Tour de Pologne to ogromne przedsięwzięcie logistyczne. Łącznie tegoroczna trasa ma aż 1049 km i przebiega przez kilkaset miejscowości. Codziennie do kolejnego etapu przemieszcza się ok. 1200 osób, ponad 20 tirów ze sprzętem i 50 busów ze scenografią oraz blisko 100 samochodów ekip kolarskich i organizacyjnych. Jednym z największych wyzwań ochrony jest jednak moment, gdy kolarze przejeżdżają linię mety. – Każdy chce ich wtedy dotknąć, zrobić z bliska zdjęcie, a na ostatnich odcinkach zawodnicy jadą z prędkością nawet 70–80 km/h – podkreśla Janusz Pniak, jeden z koordynatorów ds. bezpieczeństwa TdP Grupy Impel z Wrocławia. – Jako oficjalna ochrona TdP musimy zadbać o to, by przed tzw. kreską, czyli linią mety, nikt nie wtargnął na trasę. Eskortujemy też zawodników do sceny, gdzie odbywa się dekoracja. To też jest wyzwaniem, bo kolarstwo w Polsce ma ogromną liczbę zagorzałych fanów i każdy chce osobiście pogratulować zwycięzcy.

Janusz Pniak

Tydzień w skrócie

23-letni **Kenan Blackshear** został nowym koszykarzem Śląska Wrocław. Amerykański rozgrywający pierwsze sportowe kroki stawiał w zespole Florida Atlantic Owls. Zaś w 2021 r. dołączył do uniwersyteckiej ekipy Nevada Wolf Pack, tam występował przez trzy sezony. W ostatnim – notował średnio 15,1 punktu, 5 asyst i 4,8 zbiórki na mecz.

Siatkarki **KGHM #VolleyWrocław** zajęły drugie miejsce w turnieju PGE Grand Prix PLS rozegranym w Ustce. W finale lepsza od wrocławianek była ekipa MOYA Radomka Radom (2:0). Radom był też lepszy we wcześniejszym starciu grupowym (zwycięstwo 2:0). Inne dwa mecze – z ITA TOOLS Stal Mielec (2:1) i zespołem GROT Budowlani Łódź (2:0) – nasza ekipa wygrała.

WYDARZENIA SPORTOWE

Piłka nożna

PKO BP Ekstraklasa
(4. kolejka), 11.08, godz. 20.15, Serce Łodzi – Stadion Widzewa Łódź, **Widzew Łódź – Śląsk Wrocław** (Canal+ Sport3)

III runda el. Ligi Konferencji
(pierwszy mecz), 7.08, godz. 20.30, Kybunpark, **FC Sankt Gallen – Śląsk Wrocław** (Polsat Sport1)

III runda el. Ligi Konferencji
(rewanż), 15.08, godz. 20.30, Tarczyński Arena, **Śląsk Wrocław – FC Sankt Gallen** (Polsat Sport1)

Futbol Amerykański

European League of Football, 11.08, godz. 16.25, Friedrich-Ludwig-Jahn-Sportpark, **Berlin Thunder – Panthers Wrocław** (Polsat Sport3)

Żużel

PGE Ekstraliga (14. Runda), 9.08, godz. 18.00, Stadion Olimpijski, **Betard Sparta Wrocław – ORLEN OIL Motor Lublin** (Eleven Sport1)

➤ Wszystko o 81. TdP:
wro.news/TdP2024

Dzielny miś Bearnard od 12.08 ratuje swój las – premiera gry

Gęste lasy, mroczne kopalnie, zasypane śnieżne góry, opuszczony zamek, tajemnicze lochy. To tam dzielny niedźwiadek łucznik Bearnard prowadzi niebezpieczną misję ocalenia swojego ukochanego lasu. „Bearnard” jest projektem zrodzonym z pasji do gier, który Michał Wikliński – jego twórca – zaczął rozwijać w trakcie pandemii COVID-19,

realizując tym samym swoje życiowe marzenie o stworzeniu własnej gry wideo. Od ponad 20 lat pracuje jako programista, a po godzinach z dwójką przyjaciół prowadzi także od ponad 14 lat jeden z pierwszych podcastów o grach w Polsce – Forumogadka. Premiera gry: poniedziałek 12.08 na wro.news/bearnard, a w niedzielę 18.08 o godz. 17 spotkanie z autorem „Bearnarda” w lokalu Cybermachina przy ul. Szczytnickiej 52. Wstęp wolny.

Bezpośrednie zagrożenie zdrowia i życia

Numer ratunkowy: **112**

Straż Miejska: **986**

Centrum Powiadamiania Ratunkowego WOPR (nr ratunkowy nad wodą): **601 100 100**

Centrum Zarządzania Kryzysowego: **71 770 22 22**

Telefony awaryjne

(bezpłatne, czynne całą dobę)

Pogotowie energetyczne: **991**

Pogotowie gazowe: **992**

Pogotowie ciepłownicze: **993**

Pogotowie wodno-kanalizacyjne: **994**

Ważne telefony

Infolinia Urzędu Miejskiego Wrocławia: **71 777 77 77**
(pn.-pt. 8.00-18.00)

Zgłoś awarię do ZDIUM: **71 376 00 22, 19501** (całodobowo)

Centrum Obsługi Klienta MPWiK: **71 34 09 655** (pn.-pt. 8.00-15.00, śr. 8.00-17.00)

Biuro Obsługi Pasażera MPK: **71 30 85 030** (pn.-pt. 7.00-21.00)

Miejskie Biuro Rzeczy Znalezionych: **71 376 08 96** (pn.-pt. 8.00-14.00, śr. 8.30-16.00)

Miejski Rzecznik Konsumentów: **71 777 79 02** (pn.-pt. 7.45-15.45)

Taxi Senior: **794 123 124**

Zgłoś dym ze spalania odpadów: **986** (całodobowo) lub **71 310 06 46** (pn.-pt. 7.00-14.00)

Zgłoś chore lub ranne dzikie zwierzę: **71 770 22 22** (całodobowo) lub **71 799 67 00** (pn.-pt. 7.45-15.45)

Zgłoś bezpańskiego psa lub kota: **986** (całodobowo) lub **71 362 56 74** (pn., śr., czw., pt 9.00-16.30, wt. 9.00-18.30, sb., nd. 9.00-15.00)

Wsparcie osób z niepełnosprawnościami: **71 777 89 61** (Biuro Wrocław Bez Barier, pn.-pt. 7.45-15.45)

Telefon Zaufania MOPS: **512 198 939**

Punkt Informacyjno-Kontaktowy Anonimowych Alkoholików: **71 321 21 24, 801 033 242**

WROMIGRANT

Punkt informacji dla migrantów i uchodźców (WCRS): **71 772 49 50, 538 579 555** (pn.-pt. 9.00-17.00)
Przejście Dialogu, ul. Świdnicka 19
(konsultacje osobiste pn.-sb. 12.00-16.00)

Napisz do nas!

REDAKCJA

pl. Solny 14, 50-062, Wrocław,
www.wroclaw.pl,
e-mail: biuletyn@araw.pl

Redaktor naczelna
Anna Aleksandrowicz

Redaktor wydania
Anna Aleksandrowicz

DRUK

AGORA
ul. Daniszewska 27
03-230 Warszawa

WYDAWCA
Gmina Wrocław

Jarosław Śmietana
A STORY OF

Polish Jazz

Tribute to Jan Ptaszyn-Wróblewski

31 sierpnia
NFM Wrocław

biłety na **eBilet eventim+**
kup bilety

KOMBINAT jazz wrocław AC

ALICJA ŚMIETANA skrzypce + prowadzenie	GRZEGORZ NAGÓRSKI puzon
ADAM CZERWIŃSKI perkusja, kierownictwo muzyczne	PIOTR WYLEŻOŁ fortepian
KRZYSZTOF DĘBSKI skrzypce	ANTONI DĘBSKI gitara basowa
PIOTR BARON saksofon tenorowy	MARCIN WĄDOŁOWSKI gitara
HENRYK MIŚKIEWICZ saksofon	KAJETAN GALAS organy Hammonda
ROBERT MAJEWSKI trąbka, flugelhorn	BZYSK I GUZIK rap
GOSIO SPECJALNE: KAREN EDWARDS	ANDRZEJ DĄBROWSKI

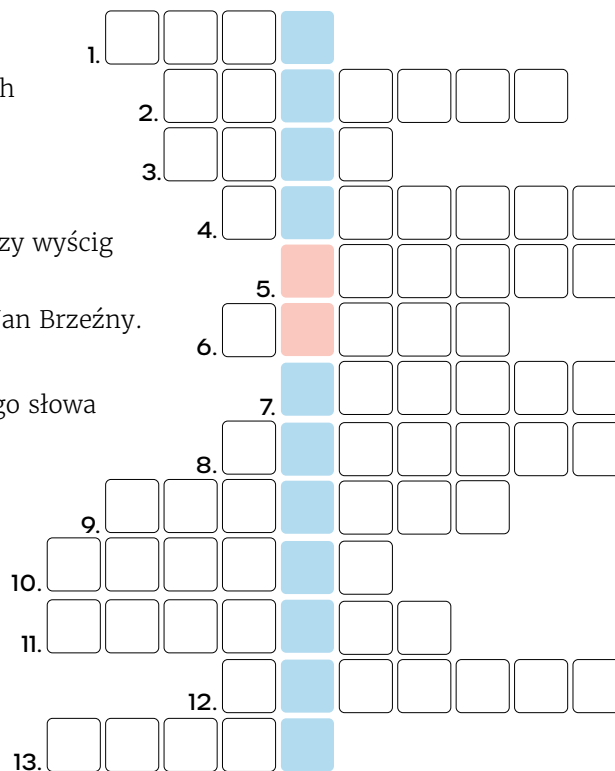
31.08: A Story of Polish Jazz w Narodowym Forum Muzyki

Koncert będzie składał się z dwóch części. Pierwsza – Jan „Ptaszyn” („Birdman”) Wróblewski – będzie poświęcona pamięci zmarłego 7.05.2024 jednego z twórców jazzu w Polsce. Druga – A Story of Polish Jazz – to kompozycja oddająca historię polskiego jazzu, skróconą i subiektywną, lecz przez znawców tematu określaną jako „wyborną”. Jan „Pta-

szyn” Wróblewski był saksofonistą, kompozytorem, aranżerem, dyrygentem, publicystą i dziennikarzem radiowym. Debiutował w 1956 r. w formacji Krzysztofa Komedy. Działal w Jazz Believers, Kwintet Andrzeja Kurylewicz, Polish Jazz Quartet. Miejsce: Narodowe Forum Muzyki we Wrocławiu, pl. Wolności 1, czas: 31.08, godz. 19, bilety w cenie od 137 zł na: Eventim.pl (wro.news/polish-jazz) i KupBilecik: (wro.news/polish-jazz1).

KRZYŻÓWKA NUMERU 192

- Zwierzyniecki.
- Tradycyjna odmiana kolarstwa, polegająca na ściganiu się po drogach publicznych.
- Nawierzchnia ulicy lub chodnika ułożona z przylegających do siebie kamieni.
- Kraj, na którym wzorowała się Polska, organizując swój najważniejszy wyścig kolarski.
- Wrocławski klub sportowy, w którym jeździli Ryszard Szurkowski i Jan Brzeźny.
- Krążek, który otrzymują zwycięzcy zawodów.
- Jeden z dopływów Odry, którego nazwa pochodzi od prasłowiańskiego słowa „vid”, co znaczy „kręcić się”.
- Nieczynna skocznia narciarska w Karpaczu.
- Była inspiracją do powstania pięknego ogrodu w parku Szczytnickim.
- Symbol Wrocławia stojący przed Halą Stulecia.
- Imię Langa, wybitnego polskiego kolarza.
- Składająca się z wielu ogniw część roweru.
- Duże osiedle z blokami na zachodzie Wrocławia, które łączy z centrum miasta Rowerowa Oś Zachodnia.

Aby wygrać jedną z trzech nagród, wystarczy wysłać hasło z krzyżówki SMS-em pod numer **664 072 606**. Koszt jednego SMS-a wg taryfy operatora.

W treści należy wpisać numer biuletynu i po kropce prawidłową odpowiedź. W tym numerze będzie to **192.HASŁO** (słowo HASŁO należy zastąpić rozwiązaniem krzyżówki). Na odpowiedzi

czekamy do **14 sierpnia 2024 r. do godz. 20**. Trzech zwycięzców wyłonimy zgodnie z regulaminem spośród autorów prawidłowych odpowiedzi do **21 sierpnia 2024 r.** Skontaktujemy się z nimi w ciągu trzech dni roboczych z nr telefonu **71 776 71 00**. **UWAGA!** Według regulaminu nagrodę można wygrać raz na 12 miesięcy. W tym wydaniu do

zdobycia: bluza z herbem Wrocławia, workoplecak i bidon. Zwycięzcami w nr. 190 (hasło: Uff, jak gorąco) zostały panie: Magdaleny (bluza i workoplecak) oraz Weronika (bidon). Gratulujemy!

➤ **Regulamin i RODO**
www.wroclaw.pl/biuletyn/#konkurs